

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. október 13.

bb. 1. szabályozták a csecsemőotthonok szervezetét és működését - felvételeknél: elsőbbség az állami gondozottaknak

1/ms/rj zs hgy

1971. október 13.

az egészségügyi miniszter szabályozta a csecsemőotthonok szervezetét és működését. a rendelkezés kimondja, hogy a csecsemőotthonok feladata 3 éves korig olyan testileg és szellemileg ép gyermekek gondozása, egészségügyi ellátása és nevelése, akik családjukban egészségügyi, szociális vagy egyéb rendkívüli körülmény miatt nem tarthatók vagy egészsége; fejlődésük veszélyeztetve van.

tartós elhelyezésre elsősorban állami gondozottakat kell fölvenni - mégpedig minden más igény mellőzéseivel, és lehetőleg azonnal. átmeneti gondozásra egészségügyi okból, kivételesen, szociális indokkal is sor kerülhet. a koraszülöttek utógondozása ugyancsak a csecsemőotthonok feladata.

az állami gondozott újszülötteknek az anyját is fel lehet venni az otthonba a szoptatás idejére.

a csecsemőotthonot a fővárosi, illetőleg megyei tanács tartja fenn. működését a tanács egészségügyi szakigazgatási szerve irányítja és ellenőrzi. a csecsemőotthonok országos módszertani intézete - az egészségügyi minisztérium által meghatározott körben - szakmai és módszertani támogatást nyújt az otthon munkájához és ebben a körben ellenőrzést gyakorol fölötte.

/folyt.köv./

NA

- 1 -

bb. 1. / szabályozták... 1. folyt./rj

a csecsemőotthon igazgatója csak gyermekgyógyász szakorvos lehet. az egészségügyi ellátás, gondozás és nevelés feladatait a beosztott orvosok /szakorvosok/, szakképzett közép-fokú egészségügyi dolgozók, pszichológusok és óvónők látják el. az otthon személyzetéhez tartoznak az ügyviteli és műszaki részleg dolgozói is.

az otthonba történő felvételeit a gyermek orvosi vizsgálata a előzi meg. ezenkívül egy éves korig havonta, azon túl legalább három havonként minden gyereket részletesen meg kell vizsgálni. szükség esetén a vizsgálatokat szakorvosi, illetőleg pszichológusi vizsgálattal is ki kell egészíteni.

gondoskodni kell továbbá a kötelező védőoltások végrehajtásáról, illetőleg pótlásáról, fertőző betegség esetében elkövetési lehetőségéről, a gyerekközösségbe nem szabad olyan gyerekeket bebocsátni, akik salmonellózis, dizentéria vagy fertőző bélhurut hordozói. az otthon vezetőjének és minden beosztottjának feladata a gondozottak egészséges és tevékeny életre nevelése, - hangsúlyozza a szabályzat. a gondozás célja a gyermekek harmonikus fejlődése. ehhez olyan, a családi élethez hasonló körülményeket kell számukra teremteni, amelyek védettséget és érzelmi kötődést jelentenek nekik. éppen ezért az új szabályzat előírja, hogy lehetőleg ugyanaz a gondozónő foglalkozzék az egyes gyerekcsoportokkal, amíg a korhatárt eléri s az otthonból kikerülnek. hasonló okból csak kivételesen, az illetékes tanácsi szakigazgatási szerv hozzájárulásával lehet a gyereket más otthonba áthelyezni. különös gondot kell fordítani a szülőkkel való rendszeres és céltudatos kapcsolatra.

/mt1/

--

bb. 2. dél felé „vándorol,, a balaton - helyenként 150 métert „csuszott,, a tó medre

vid/kz/rj hgy

1971. október 13.

dél felé „vándorol,, a balaton medre. a partvonal a felmérések szerint, az utóbbi évtizedekben szembejövő változásokon ment át. a déli parton, ha gáttal nem állnák útját a víz terjedésének, a magas vízállásnál egész teleksorokat venne birtokába a tó. az északi part néhány szakasza egy emberöltő alatt 100-150 méterrel nyulott délebbre. a biológiai kutató intézet munkatársainak vizsgálatai szerint a veszprémi parti közelében néhány kilométeres sávban fokozottabb a feltöltődés. a tavat érő szennyeződések, szerves anyag felhalmozások ezt a parti sávot érintik a legjobban.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2. / dél felé... 1. folyt./rj

az iszaposodás - a legújabb megállapítások szerint - nagyobb arányu, mint a korábbi évszázadokban. dr. zólyomi bálint professzor virágpór-lerakódási vizsgálatai az elmúlt évszázadokról kisebb feltöltődési arányt mutatnak ki, mint a legutóbbi kutatások. a legújabb felmérések szerint az utóbbi időkben az évi átlagos feltöltődés 1.75 milliméter, ami természetesen nem egyenletesen oszlik el a tó mélyén.

x x x

az mti hirmagyarozója írja:

az uralkodó bakonyi szelek, az északról dél felé alacsonyodó domborzati viszonyok, a tó medrének enyhe lejtése a somogyi partok irányába, továbbá a zala folyó beömlése és a tó hatalmas víztömegének lengése magyarázza ezt a folyamatot.

a vízállás is nagy szerepet játszik a balaton életében. a magyar tenger a somogyi lópvidék lecsapolásával elvesztette természetes árterületét, amelynek segítségével a tó maga gazdálkodhatott vizével. a balaton tavasszal ide szorította ki felesleges vizét, míg szárazság idején visszaszívott ebből a vízmennyiségből. a síó révén csak csökkenteni lehet a vízszintet, az utánpótlásra nincs mód. a csatorna lassu levezető képessége miatt tél végén óvatosságra kényszerülnek a vízügyi szakemberek és nem mernek nagyobb készletet tárolni. ez vezet ahhoz, hogy a nyári sekély vízben az északi part vonalában is, mind beljebb került és veti meg lábát a káros növényzet. magasabb szinten tartott vízkészlettel ez, a további feltöltődést előidéző folyamat lassítható, mérsékelhető.

az északi partot érinti legjobban az erózió is, a vízgyűjtő területről és különösen a tóra néző szőlőhegyekről tetemes mennyiségű termőtalaj és szerves anyag jut a tóba. a szennyező anyagok - sok helyen derítetlenül - folynak a balatonba és itt, az északi parton gyülemlenek fel, egyéb víziszervezetek bomló anyagaival együtt a hidrobiológusok legújabb térképén 4-5 kilométeres parti sávot jelölnek a tó északi területein, ahol fokozottabb a feltöltődés.

a somogyi oldalon az abrozió okoz szembejövő változásokat. néhány évtizeddel ezelőtt balatonmária és balatonfenyves környékén egy-másfél teleksor került a tó birtokába. a balaton medrének „csuszása,, a somogyi parton védőgátak építésével megállítható. az északi parton azonban a védőművek sem állják útját a feltöltődésnek. ezen a területen csak biológiai védekezéssel, a vízgyűjtő terület és a balatonfelvidék mezőgazdasági művelésének megváltoztatásával, az erózió elleni hatékony küzdelemmel lehet a káros folyamatot meggátolni. ehhez a tó megfelelő vízszintjének fenntartása is szükséges. ezt a síó zsiliprendszerének tökéletesítésével és a balaton mesterséges vízutánpótlásával lehet megoldani. /mt1/

- 3 -

bb. 3. vikendre: szüret és disznótor - nyolcvan üdülőtelep, 52 turistaház várja az őszi-téli vendégeket

1/ba/v/rj ie la

1971. október 13.

végéhez közeledik az üdülési utószezon, október 15-én országsszerte bezárnak a szot időszakos üdülői és az idényszállodák. sokféle kellemes üdülési, pihenési lehetőség várja azonban még azokat is, akik az év hátralévő részében veszik ki szabadságukat, vagy a hétvégeket akarják a városon kívül eltölteni.

az őszi-téli szot beutalók számából ítélve az év végéig még csaknem 35 ezren pihennek a 80 szakszervezeti üdülőtelep 240 üdülőházában. nem hiányoznak a változatos, a nyáriakkal vetekedő programok sem: sok mozgást igénylő játékok, továbbá jól felszerelt klubszobák és könyvtárak várják az őszi üdülőket. hatvan nagyobb üdülőben a kulturfelelős segít a megfelelő programok összeállításában. az őszi-téli üdülők számára a tudományos ismeretterjesztő társulat helytörténeti és néprajzi előadássorozatot szervezett.

az üdülőtelepek mellett egészen december közepéig fogad vendégeket budapesten a két szot-üdülőhajó. a kényelmesen berendezett kabinokban egyszerre 316 személyt tudnak elszállásolni.

a turistaházakban most kezdődik a „főszezon”. a turistaellátó vállalat 52 turistaházában, ahol 2150 hely várja az erdők szerelmeseit, már elvégezték az őszi karbantartási munkákat. a legtöbb turistaház egész télen nyitva van mindössze három, télen kevésbé látogatott házat zárnak be. újjáépítve, hideg-meleg folyóvízzel, szállodai komforttal fogadja a vendégeket pécsett a dömörkapui turistaház. a téli balaton látogatói, egész évben nyitva találják a balatonalmádi turistaházat. bővítik a programokat is. szervezik a sítanfolyamokat, amelyekre máris több száz fiatal jelentkezett. a két téli szicentrum a bürzsönyben, nagyhideghegyen és a bükkben bányakuton lesz. a „haladó s szők”, a magas-tátra lejtőivel is megpróbálkoznak, a szot ugyanis 1200 beutalót biztosít tátrai üdülőhelyekre.

az ibusz és a fővárosi utazási irodák is változatos őszi-téli turatervet állítottak össze. a szezon befejeztével az utazási irodáknál inkább az egy-két napos hétvégi kirándulások iránt érdeklődnek. az idei ősszel is több száz autóbussz kirándulást szerveznek hazánk nagyvárosaiba és látványos vidékeire. továbbra is sok a jelentkező a vadászati világkiállítás idején indított vadászturákra. az első hideg napok beköszöntésével kezdődnek a hétvégi disznótoros turák, amíg azonban tart a vénasszonyok nyara, a leghíresebb magyar borvidékekre szerveznek szüreti kirándulásokat. /mti/

- 4 -

bb. 4. kétszintes csónakázó tó - hid épül z aggteleki cseppkőbarlangban

vid/kz/rj hgy

1971. október 13.

az idegenforgalmi idény befejeztével érdekes munkálatok kezdődtek az aggteleki barlangvilág cseppkővektől diszes sziklatermeiben. a sporthorgászok nagy öröme már be is fejezték a pisztángokkal betelepített jósvafői tengerszem-tó rendezését. a barlangi patakokból táplált mesterséges tó medréről több mint száz köbméter iszapot kotornak ki és ezzel megnövelték vízfelületét. a parti részeken elburjánzott vizinövények megritkítására nagyobb mennyiségű amur halat vásárolnak és telepítenek a tóba. a jósvafői barlang szakasz ugynevezett kaffka termében négy méter magasságban, telepítik a barlangrendszer első vasbeton hidját. a túracsoportok új utzakasza lesz. a tizenkét méter hosszú hid a sziklaüreget szeli majd át és arról gyönyörű kilátás nyílik a reflektorokkal megvilágított többszínű cseppkőképződményekre. az új hid vasbetonpilléreit már felállították. dolgoznak a munkások a barlang aggteleki részében is. a tervek szerint a hangversenyterem közelében, a földalatti stix és acheron patak vizének felhasználásával kétszintes csónakázó tavat alakítanak ki. a felső tó négyszázötven méter, a mélyebben fekvő pedig hatszáz méter hosszú lesz. a két tó között ugynevezett átbukógátat építenek. ezen át engedik le és huzzák vissza a csónakokat drótkötéllel. a téli hónapokban a tavak építésére kijelölt területről mintegy kétezer köbméter iszapréteget távolítanak el, hogy mielőbb elvégezhessek a vízáteresztő sziklahasadékok eltömitését. ezzel egyidőben a leendő földalatti tavak partján új betonjárda és támfalak építését is megkezdik. az új mesterséges tavat a negyedik ötéves tervben adják át rendeltetésének. /mti/

--

bb. 5. magyar operák seregszemléje a budapesti művészeti heteken

1/fe/rj zs hgy

1971. október 13.

a főváros két dalszínháza is részt vállal a budapesti művészeti hetek gazdag kulturális eseménysorozatából. a hagyományokhoz híven az idén is megrendezik a magyar operák hetét. az október 17.-i nyitóest műsorán kodály háry jános című dalműve szerepel az állami operaházban, majd ugyanott bartók három szinpad műve: a kékszakállu herceg vára, a fából faragott királyfi, és a csodálatos mandarin-kerül a közönség elé. a továbbiakban műsorra tűzik petrovics emil blin és blinhódás; erkel bány bány, és ránci györgy. az ember tragédiája című művét. a magyar klasszikusok közül erkel hunyadi lászló-ját, kacsóh pongrác jános vitézét tekinthetik meg az érdeklődők. az operák hetét szokolay sándor ideháza és külföldön is nagy sikert aratott vérnász című műve zárja október 24-én az operaházban. /mti/

- 5 -

bb 6. óvoda társadalmi összefogással

vid/gö/um kz hgy

971. október 13.

a gödöllői járásban sok gondot okoz az általános iskolai tantervek hiánya. bár az elmúlt években 53 osztállyal gyarapodott a járás iskolahálózatán, még mindig 72 szükségtermet tartanak nyilván. az idén többek között Ristarcson, Turán, Kartalon 8-8, Veresegyházán pedig 12 tantermes új iskolában kezdhetők meg a gyermekek oktatását. az állami beruházásokhoz sok segítséget adnak a járás ipari, mezőgazdasági üzemei és a lakosság. egyik szép példája ennek a megmozdulásnak a kartali iskola, amelyet a gödöllői agrártudományi egyetem tangazdaságának építőrészlege készített el. összefogással épül fel a község 75 személyes óvodája is. az ikladi műszergyár, a 21-es és a 23-as állami építőipari vállalatok, a helybeli új élet termelőszövetkezet tetemes összeggel, a lakosság pedig csaknem 1500 órai munkával járula három millió forint költséggel épülő létesítmény megvalósításához. az új óvodát 1973 május 1-én adják át rendeltetésének./mti/

--

bb 7. a számításoknak megfelelően alakul a harisnyaforgalom az árleszállítás tapasztalatai

1 kf/um ie la

1971. október 13.

a negyedik ötéves terv árpolitikai intézkedéseinek részeként két héttel ezelőtt átlagosan 26 százalékkal leszállították a szintetikus harisnyák, zoknik és harisnyanadrágok árát, s átlagosan 13 százalékkal olcsóbb lett a műbőr felsőrésű ivatcsizma. a belkereskedelmi minisztérium ruházati kereskedelmi főosztályának munkatársai a tanácsok illetékes vezetőivel ellenőrizték a hatósági intézkedés végrehajtását, s a tapasztalatokról tájékoztatták az mti munkatársát.

a nagykereskedelmi vállalatok megfelelően felkészültek az ár-csökkentés végrehajtására. a hazai ipar termékein kívül importtal bővítették a választékot, s hitelt is igénybe vettek, hogy elegendő mennyiség álljon a vásárlók rendelkezésére. a kiskereskedelmi vállalatok is feltöltötték október 1-1 induló készleteiket, általában 4-6 hétre elegendő harisnyát, harisnyanadrágot, zoknit szereztek be, s a leltározást, az árak átírását renndben, időben elvégezték.

/folyt.köv./

- 6 -

bb 7. /a számításoknak megfelelően...folyt./um

a lakosság az árak csökkentését meglelégedéssel fogadta, hiszen minden családot érintő napi cikkek lettek olcsóbbak, mégpedig a ..legjobbkor,, a harisnyaszezon kezdetén. az első napokban a forgalomban is kifejezésre jutott ez a meglelégedés: eg-egy területen, főleg a szakboltokban a korábbiak háromszorosára5 égy-szeresére ugrott a harisnya-forgalom, amelyet országosan a múlt év azonos időszakához viszonyítva kétszeresére becsültek. annak ellenére, hogy a hivatalos bejelentés minden kétséget kizáróan közölte, hogy egységesen az egész kereskedelemben végleges hatósági ár-csökkentésről van szó, voltak, akik csak rövid ideig tartó árméréséklésnek tekintették az intézkedést, legalábbis valószínűleg ezzel magyarázható, hogy sokan a legelső napokban egyszerre nagyobb mennyiségű harisnyát vásároltak.

a harisnya után - mint ahogyan várták is -, a harisnyanadrágnak volt a legnagyobb keletje; mérsékeltebben fogyott a zokni, a műbőr divatcsizmák forgalmában pedig egyelőre az enyhe időjárás miatt még nem érződött az ár-csökkentés hatása. az árleszállítás második hetében enyhült a tavalyinál azonban magasabb szinten állandósult a forgalom. a rövid időszak tapasztalata igazolni látszik a szakemberek számításait, amelyek szerint legalább 25-30 százalékkal emelkedik a leszállított áru cikkek - elsősorban a harisnya és a harisnyanadrág - forgalma..azehhez szlikséges árufedezet hazai termelésből és importból rendelkezésre áll. gondoskodnak arról is, hogy a nagy-és a kiskereskedelm vállalatok között folyamatos, ütemes legyen a szállítás. a továbbiakban a kereskedelmi vállalatok - ipari partnereikkel együttműködve - arra törekednek, hogy nemcsak mennyiségben, hanem a lehetőségek szerint választékban is kielégítsék a növekvő igényeket./mti/

--

bb 8. az álomfejtés, Ivanov, az ember tragédiája a rádió hullámhosszán - őszi-téli színházi közvetítések

1 nn/um zs hgy

1971. október 13.

tíz színházi közvetítést tervez az őszi-téli hónapokban a rádió. az évvégi ,,szegzonban,, mutatják be hubay miklós érdekes játékát, az ,,álomfejtés,, -t a madách kamara színház művészeinek előadásában. a thália stúdióból görgey gábor művét, a ,,komámasszony hol a stukker?,, -t ismerhetik meg a hallgatók. a nemzeti színház sikerei közül az ,,eljön a tavasz,, című dobozy imre színművet iktatták a rádió programjába, míg a józsef attila színház repertoárjából tabi lászló vigjátéka, a ,,karikacsapás,, szerepel a tervek között. a vidéki közvetítések sorában találjuk a szovjet zshovickij: ,,a delfinhátán,, című drámáját a szonokiak, valamint hasek népszerű regényének, a ,,svejk,, -nek dramatizálását a veszprémi együttes tolmácsolásában.

/folyt.köv./

- 7 -

bb 8. /az átomfejlesztés ,,,, ,folyt./um

a nemzeti színházból major tamás, sinkovits imre és váradi hédi főszereplésével madách imre drámai költeményét „az ember tragédiája”, -t hallhatjuk, ugyancsak innen kapcsolják csehov „ivanov”, című művét. régebbi sikerek rádiós felújítása is szerepel a következő hónapok terveiben. a tháliából fejleszti „rozsdatemető”, című regényének dráma-változatát, a katona józsef színházból pedig déry tibor: „talpsimogató”, című alkotását sugározzák.

a rádió egyébként 1972-ben mintegy 40 alkalommal iktat programjába egy-egy kiváló színházi produkciót./mti/

..

bb 9. harminc millió köbméter föld

vid/iz/um hgy

1971. október 13.

új rekordot jegyeztek fel a visontai thorez külfejlesztéses bányászati üzem dolgozóinak teljesítmény-listáján. a bánya nyitását 1964-ben kezdték meg, s azóta összesen 30 millió köbméter földet távolítottak el a szénrétegről. az óriási mennyiségű föld, a napi 50 000 köbméter teljesítményű kotrógépektől mintegy 7 kilométer hosszú „futószalagon”, jutott a meddőhányóra, ahol két másik gépóriás szabályos hegyekké formálta. a hagyományos módszerekkel elképzelhetetlen mennyiségű földmunka gyors elvégzése egyben kitűnő bizonyítványa a visontán használt ndk-gyártmányú óriás gépeknek is. a mátra földtanviszonyai között kitűnően beváltak, s teljes mértékben igazolták a szakemberek előzetes számításait. a földtől megírt tonna szenet termelnek ki és szállítanak a szomszédos gagarin hőerőműnek. /mti/

..

bb10. országos szövetségi ifjúsági fodorászversenyt rendeznek balatonfüreden

i ol/um ie la

1971. október 13.

a szövetségi fodorászok hagyományos országos ifjúsági versenyét az idén balatonfüreden október 17-18-án az annabella szállóban rendezik meg. a szakma legjobb fiatal versenyzői mutatják be a divatos női-férfi hajviseleteket, azt, hogy hogyan követik a szövetségi kezelt az új divathatásokat a fodorászban. /folyt.köv./

- 8 -

M

bb 10. /országos szövetségi....folyt./um

az ifjúsági fodorászversenyen 21 szövetségi, valamint a budapesti és a pécsi állami fodorász 64 női és 54 férfi csapata mutatja be a frizura-modelljeit. a találkozó egyik érdekességének ígérkezik az európa-bajnokságon és a varsói barátság kupa versenyen résztvevők bemutató fésülése.

ez a fodorászverseny a szövetségi fiatalok felkészültségét, szakmai fejlődését reprezentálja, képet adva a szövetségi fodorászipar szakmai utánpótlásáról. a versenyen résztvevők olyan fiatalok, akiknek szakmunkás bizonyítványa hat évnél nem régebb, és országos helyezést eddig nem értek el.

az ünnepélyes eredményhirdetés a verseny másnapján este 6 órakor lesz, ekkor osztják ki a díjakat is. a verseny a díjnyertes frizurák bemutójával zárul./mti/

..

bb 11. megfelelő munkakör, kutatómunka? - társadalmi ösztöndíjpercek tanulságai

ibc/um zs hgy

1971. október 13.

a társadalmi tanulmányi ösztöndíjak körül a szerződő felek között olykor viták keletkeznek, amelyeknek végére csak a bíróságon kerül pont. az ilyen ösztöndíj-ügyekkel kapcsolatos néhány érdekesebb bírósági állásfoglalást gyűjtött csokorba dr. baczony lászló, az mti munkatársa.

egy nőhallgatónak, aki a szerkezetépítő szakon folytatta tanulmányait, két tanévre adományozott társadalmi ösztöndíjat a mahart magyar hajózási vállalat. a szerződésben a hallgató arra vállalt kötelezettséget, hogy három évig munkaviszonyba lép a vállalatnál. ez meg is történt: a csepeli szabadkikötő üzemigazgatóságához osztották be az új diplomást. azonban nem volt megelégedve munkahelyével, mert nem a végzettségének megfelelő munkakörben foglalkoztatták, s kérte, hogy járuljon hozzá munkaviszonyának megszüntetéséhez. a vállalat, mivel nem tudta a szakképzettségének megfelelően foglalkoztatni s mert betöltött munkakörében nem végezhetett teljes értékű munkát, hozzájárult a szerződés felbontásához, azzal a kikötéssel, hogy a mintegy 12 000 forint összegben folyósított ösztöndíjat fizesse vissza.

/folyt.köv./

- 9 -

M

bb 11. /megfelelő munkakör.....folyt./um

a bíróság megállapította: a szóban forgó munkakör betöltése építésmérnöki feladat, viszont az alpres szerkezetépítő mérnöki képesítést szerzett. a vállalat már a szerződéskötéskor tudott arról, hogy a hallgató melyre képesítéshez jut tanulmányai során, s ha őt nem tudta ilyen munkakörben foglalkoztatni, akkor indokolatlan volt részéről a tanulmányi ösztöndíjszerződés megkötése. ezért a bíróság elutasította a vállalat keresetét, amelyben a folyósított ösztöndíj visszafizetését kérte.

egy másik hallgató csaknem 20 000 forint társadalmi ösztöndíjban részesült, s ennek viszonzásául az országos gumipari vállalat szegedi részlegénél villamosmérnökneként öt évig kellett volna dolgoznia. mintegy három évig élvezte az ösztöndíjat, amikor a szerződés felbontását kérte. fő indokként arra hivatkozott, hogy az egyetem kutatómunkában vesz részt, ha erre a tevékenységére diplomája megszerzése után is igényt tartanak, ott kíván elhelyezkedni. a vállalat, bár nem tartotta jogosnak a hallgató hivatkozását, hozzájárult a szerződés felbontásához, azzal a feltétellel, hogy a hallgató a kapott ösztöndíj összegét 15 nap alatt fizesse meg.

a bíróság megállapította: a hallgató megszegte a szerződést, amikor annak felbontását kérte, arra hivatkozva, hogy máshol kíván elhelyezkedni. ezért a jogszabály alapján kötelezte, hogy diplomája megszerzése után, az elhelyezkedését követő időponttól havonta esedékes egyenlő részletekben fizesse vissza a vállalat által részére folyósított összeget.

csaknem hasonló indokkal kérte a tanulmányi ösztöndíjszerződés felbontását egy másik hallgató is. arra hivatkozott, hogy korábban elkezdett kutatási munkája nem vág a vállalat profiljába. a hallgató a szerződésben arra kötelezte magát, hogy négy és fél évig dolgozik mint villamosmérnök az ösztöndíjat nyújtó diósgyőri gépgyárnál. a szerzők félre a megállapodást felbontották, a vállalat azonban itt is igényt tartott arra, hogy a hallgató fizesse vissza a tanulmányai során részére juttatott összeget. a bíróság ítéletében rámutatott: a megkötött szerződés teljesítése és az ezzel összhangban álló társadalmi érdek azt kívánta volna, hogy az alperes a vállalatnál, ahol villamosmérnökben hiány van, megbecsült szakemberként tevékenykedjék. társadalmi érdek az is, hogy tanulmányi ösztöndíjszerződést megkötő egyetemi hallgatók ne hagyják ott azt a vállalatot, amely szakemberszükségletének biztosítása érdekében jelentős anyagi áldozatot hozott. a bíróság kötelezte a hallgatót, hogy a felvett tanulmányi ösztöndíjat, miután befejezte tanulmányait, egyenlő havi részletekben fizesse vissza./mt1/

- 10 -

bb 12. mini fejőgépek az istállókban - korszerűsítik a háztáji gazdálkodást baranyában

vid/um kz hgy

1971. október 13.

az egyik legnehezebb mezőgazdasági munka, a kézi fejés. sok parasztcsalád ma már inkább lemond háztáji szarvasmarhatartásáról, mintsem ezt a megerőltető - kezüket tönkretévő - napi munkát vállalja, a fiatalok pedig már nem is tudnak kézzel fejni és nem is akarnak megtanulni.

a pécsenti működő állattenyésztési felügyelőség a közelmúltban akciót indított a háztáji gazdálkodás korszerűsítésére, kulturáltabbá tétele érdekében. ennek során a szakemberek közvéleménykutatást folytattak a baranyai falvakban és kiderült: a gazdák többsége szivesentartana továbbra is tehenet, ha gépesíteni tudnák a fejést. legalább félezer fejőberendezést igényeltek a háztáji gazdaságok számára a megyében

az állattenyésztési felügyelőség felkérésére a pécsi agroker vállalat kisüzemi fejőgépeket rendelt az ndk-ban. az első szállítmány a napokban meg is érkezett. a szakemberek vállalták, hogy megtanítják a gazdákat a gépek kezelésére, sőt bemutatókat tartanak, hogy minél többen megismerjék az új fejőberendezéseket. jövőre további száz mini fejőgépet kapnak a baranyai háztáji gazdaságok. s ez remélhetőleg - azzal jár, hogy a fiatalok is kedvet kapnak az állatgondozásra./mt1/

MF

--

- 11 -

bb 13. tanulószobákat a tehetséges munkásgyermeknek - javasolja a 7. kerületi párt-végrehajtó bizottság

t gy/tr/ny zs la

1971. október 13.

erzsébetváros tiz általános iskolájában több mint öt és fél-ezer kisdíák tanul, csaknem 60 százalékuk munkás-szülők gyermeke. tavaly a munkásgyerekek átlagos tanulmányi eredménye csupán két tizeddel maradt el társaikétól: 3.4 volt. gondot jelent viszont, hogy a bukott diákok zöme az elmúlt tanévben a fizikai dolgozók gyermekei közül került ki. - többek között ezeket az adatokat idézték a 7. kerületi párt-végrehajtó bizottság szerdai ülésén, amelyen megtárgyalták: milyen további segítségre van szükség a munkásgyerekek tanulási lehetőségeinek bővítéséhez.

elmondották, hogy fokozatosan kialakulnak a gyermekekkel való egyéni foglalkozás kedvező feltételei. jelenleg az általános iskolákban átlagosan 24 az osztálylétszám, kevesebb, mint a korábbi években. a napközisek több mint kétharmada fizikai dolgozók gyermeke; ezért a jövőben minden iskolában fokozottabban kell törekedni arra, hogy a napközitthonos foglalkozások ne formálisak legyenek, hanem valóban pluszt jelentsenek az ifjúság számára.

az iskolák zömében rendszeresen szerveznek tanulószobát. tavaly a tanárok eredményes munkát végeztek: a korrepetálások valamennyi részvevőjének tanulmányi eredménye javult. a párt-végrehajtó bizottság javasolja, hogy ahol lehetőség van rá, szervezzenek a tehetséges munkásgyerekeknek speciális tanulószobákat, ahol választ kaphatnak a tananyaggal kapcsolatos problémákra, de átfogóbb ismeretekhez is juthatnak.

a munkásgyerekek tanulmányi előmenetelét jól segítik az új kísérleti oktatási formák. a rottenbiller utcai és a kazinczy utcai iskolákban például bevezették az iskolaotthonos oktatást. az eddigi tapasztalatok kedvezőek: a diákok 80 százaléka fizikai dolgozók gyermeke, s az elmúlt tanévben négyes tanulmányi átlagot sikerült elérniük. a dohány utcai, a hernád utcai és a kazinczy utcai iskolákban működő túlkoros osztályok tanulóinak 60-80 százaléka munkásszülők gyermeke; eredményes nevelésüket nagyban segíti a kötelező napközitthoni foglalkozások változatos programja.

bevált az a kezdeményezés is, hogy a kerületi dolgozók általános iskolájába túlkoros diákok is beiratkozhatnak. az idei tanévben itt 70 erzsébetvárosi munkásfiataalt nevelnek. a ,,nehéz,, gyerekeket felnőtt tanterv szerint oktatják; a tantervet rendszeres szakköri és klubfoglalkozások egészítik ki. az eredmény: a végzős nyolcadikosoknak átlag 80 százaléka jelentkezik továbbtanulásra, elsősorban szakközépiskolákba. /mti/

8.05/ny ^{105⁰⁰}
10

-12-

bb 14. külföldi jutalomüdülés a komárom megyei bányászoknak

vid/fm/ny hgy

1971. október 13.

a komárom megyei szénbányák vezetői évről-évre lehetőséget teremtenek arra, hogy a legjobban dolgozók bányászokat külföldi üdüléssel is jutalmazzák. ebben az évben csaknem száz tatabányai, dorogi és oroszlányi bányász kapott jutalomképpen beutalót külföldi üdülőkhöz. többek között bulgáriában, az ndk-ban, a szovjetunióban, olaszországban, ausztriában, Lengyelországban és olaszországban töltötték szabadságukat a szénmedencék legjobbjai. elsősorban a rendszeresen kiemelkedő teljesítménnyel dolgozókat jutalmazták, és azokat a műszaki dolgozókat, akik már hosszú ideje patronálják a szocialista brigádokat. az üdültetés teljes - mintegy 200.000 forintos - költségét a vállalatok fedezték. /mti/

--

bb 15. villany a külterületi iskoláknak

vid/kz/ny hgy

1971. október 13.

a délmagyarországi áramszolgáltató vállalat, a területéhez tartozó négy alföldi megyében - a faluvillamosítás befejezése után - a külterületek villamosítását helyezte előtérbe. az erről készült összesítés szerint jó eredményeket értek el a mezőgazdaság villamosenergia-ellátásában: eddig mintegy 1300 termelőszövetkezet és 250 állami gazdasági üzemrészt villamosítottak.

a tanyai, illetve a külterületi iskolák villany-ellátottsága terén azonban viszonylag még sok a fehér volt, annak ellenére, hogy az elmúlt években már csaknem 250 ilyen iskolát villamosítottak. a feltérképezés szerint csak csongrád megyében 26 tanyai iskola áramellátása vár megoldásra. az ezzel kapcsolatos munkák során 33 kilométer 20.000 voltos távvezeték, 50 kilométer kífeszültségű vezeték, összesen mintegy 8 millió forintot használnak majd fel. a villamosítással például az iskola tv-ellátottság és az egyéb technikai követelmény tekintetében is tovább csökken a városi és tanyai iskolák közötti színvonal-különbség. /mti/

8.15/ny ^{108⁰⁰}

-13-

bb 16. emlékmű a hősöknek - előkészületek a mohácsi honvédő csata 450. évfordulójára

vid/fm/ny hgy

1971. október 13.

öt esztendő múlva - 1976-ban - lesz 450. éve a mohácsi sik-
ságon lezajlott nagy honvédő csatának, amely „ mohácsi vész„
néven szerepel népünk történelmében.

bár az évforduló még meglehetősen távoli, az előkészületek
már megkezdődtek, hogy méltóképpen emlékezzenek meg a történelem-
formáló eseményről. az 1976-os megemlékezést - a kegyelet és a
tisztelet mellett - a tudományosság jegyében tartják. az év-
forduló alkalmából nagyszabású történelmi munka jelenik meg, a-
mely felett az mta történettudományi intézete vállalt védnökséget.
történész-munkaközösség állítja össze a „ mohácsi vész„ oka-
it és körülményeit elemző művet, amely könyvalakban lát majd
napvilágot az évfordulóra.

a mohácsi sik-ságon a következő évek során folytatják a
tömegsírok felkutatását, amelyek támpontot nyújthatnak a csata
pontos helyének meghatározására. egyidejűleg dr. papp lászló
régész, az ásások vezetője összegezi az eddigi kutatások ered-
ményét és leírást ad a már megtalált sírokról. a mohácsi városi
tanács tervbe vette, hogy a város szélén - ahol a csatateri sik-
ság kezdődik - felállíttatja a honvédő csata és hőseinek emlék-
művét. /mti/

---

bb 17. falumzeum nagyrábén

vd/fm/ny hgy

1971. október 13.

az idei muzeumi hónap keretében több esztendő s terv vált
valóra a hajdu-bihar megyei nagyrábé községben: elkészült a fa-
lumzeum épülete. a helybeli és környékbeli muzeális értékek
otthonául szolgáló létesítményt a helybeli petőfi termelőszö-
vetkezet építőbrigádja készítette el. a múlt századi sárréti
szokások szerint a kis falumzeumot sővénykerítéssel vették kö-
rül. /mti/

8.20/ny

-14-

10500

bb 18. román pártmunkás küldöttség érkezett hazánkba

mm-ju hgy

1971. október 13.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának
meghívására szerdán román pártmunkás küldöttség érkezett ha-
zánkba. a küldöttséget simion dobrovici, a román kommunista
párt központi bizottságának tagja, a vrancea megyei pártbizott-
ság első titkára vezeti. a küldöttséget a ferihegyi repülőté-
ren grósz károly, az mszmp kb osztályvezetőhelyettese fogad-
ta. jelen volt ioan cotot, a román szocialista köztársaság
budapesti nagykövete. /mti/

---

bb 19. az mszmp kb pártmunkás küldöttsége ,

mm-ju hgy

1971. október 13.

amely tóth dezsőnek, a kb tudományos közoktatási és kultu-
rális osztálya helyettes vezetőjének vezetésével a jugoszláv
kommunisták szövetsége elnökségének meghívására látogatott ju-
goszláviába, hazaérkezett. /mti/

---

bb 20. rendőrségi hírek

1 fjf/tm-ju hgy

1971. október 13.

a borsod megyei rendőrfőkapitányság előzetes letartó-
tatásba helyezés mellett eljárást indított csapkó jános, 27
éves máv forgalmi szolgálattevő, emődi lakos ellen. csapkó
jános megjelent a tőle különváltan élő felesége lakásán, ahol
anyósát, özv. lupkovics bertalannét, 66 éves eltartottat, va-
lamint feleségét súlyosan bántalmazta, majd a lakás ajtaját
belülről bezárta, az ágyneműt petróleummal leöntötte, és meg-
gyújtotta. ezután az ablakon át elmenekült a helyszínről. a
bántalmazás, az égési sérülések és a füstmérgezés következtében
özv. lupkovics bertalanné, és ott tartózkodó 9 éves unokája,
klebovicz katalin olyan súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy
mindketten életüket veszítették. csapkó jánosnét és 3 éves zoltán
nevű gyermekét súlyos, életveszélyes állapotban kórházba szállí-
tották. az ügyben a rendőrség a vizsgálatot tovább folytatja.

/ folyt. köv./

10.07/ju

101025

- 15 -

bb 20. / rendőrségi hírek... 1. folyt./-ju

cegléden csizmadia jános 37 éves hűtőgépszerelő motorkerékpárral előzni akarta a vele azonos irányban szabályosan közlekedő tehergépkocsit, miközben a menetirány szerinti baloldali utpadkára csuszott, onnan az utszéli korlátnak ütközött és az árokba fordult. a motoros olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. /mt1/

--

bb 21. ,, művésztelep 71,, - kiállítás debrecenben

vid/kz-ju hgy

1971. október 13.

,, művésztelep 71,, - címmel nyitottak kiállítását szerdán debrecenben a kossuth lajos tudományegyetem diszudvarán. a városi tanács és az egyetem által rendezett kiállításon a nemrégiben elkészült debreceni művésztelep lakóinak munkájával ismerkedhetnek meg a látogatók. a rendezvény hatvan festménnyel, harminc grafikával és tizenöt szoborral reprezentálja a művésztelepi alkotók munkásságát. /mt1/

--

bb 22. feltöltötték az öntözőcsatornákat a hajduságban

vid/kz-ju hgy

1971. október 13.

az amugyis rendkívül száraz és szélsőséges időjárásu hortobágy alacsony csapadék átlagához képest is csaknem száz milliméter esővel maradt adós az ideiglenes esztendő. püspökladány és polgár térségében az év eddigi részében még négyszáz milliméter csapadékot sem mértek. a vidék egyébként jó vizgazdálkodásu talajainak vízkészlete is a minimumra csökkent. a csapadék-hiány miatt csak rendkívüli erőfeszítéssel tudják a mezőgazdasági nagyüzemekben előkészíteni a talajt vetésre. háromszor-négyszer annyi munkát kell erre fordítaniuk, mint a kedvező időjárásu esztendőkben. a gépek teljesítménye alacsony, a munka önköltsége magas.

/ folyt. köv./

11.00/ju

10.11.45

- 16 -

tbb 22- / feltöltötték az ... 1. folyt./-ju

a csapadékhiány enyhítésére a tiszalöki öntözőrendszer kitünö lehetőséget kínál a csapadék pótlására. elsősorban a gabonavetések keléséhez és megerősödéséhez van szükség az öntözésre. a tiszántúli vízügyi igazgatóság megtette a szükséges intézkedéseket: feltöltötték a keleti főcsatornát és a hozzá tartozó fűrtrendszert, hogy elegendö öntözö víz álljon a gazdaságok rendelkezésére. /mt1/

--

bb 23. meghalt almási jános

vid/kz-ju hgy

1971. október 13.

almási jános, a forradalmi munkásmozgalom régi szegedi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa 72 éves korában meghalt.

almási jános kubikosként 1917. óta vett részt a munkásmozgalomban, 1922. óta tagja a pártnak. a 30-as években részt vett a sztrájkok szervezésében, a bérharcokban. a felszabadulás után a polgárőrségnél, azután az új demokratikus rendőrségnél szolgált. 1957-ben nyugdíjba ment. 1967-ben a szocialista hazáért érdemrenddel tüntették ki.

temetéséről később történik intézkedés.

az mszmp szeged városi bizottsága.

/mt1/

--

bb 24. koszoruzások nyirbátorban

vid/kz-ju hgy

1971. október 13.

a muzeumi hónap alkalmából szerdán nyirbátorban megkoszorúzták báthori istván erdélyi vajda szobrát és báthori istván erdélyi fejedelem és lengyel király emléktábláját. dr. szalontai barnabás muzeumigazgató, illetve bányász lajos gimnázium igazgató méltatta a báthoriak munkásságát. /mt1/

--

11.10/ju

10.11.45

- 17 -

bb 25. megkezdtek az idei napraforgó feldolgozását

vid/kz-ju hgy

1971. október 13.

a növényolajipari és mosószergyártó országos vállalat nyírbátori növényolaj gyárában megkezdtek az idei napraforgó átvételét és feldolgozását. az idei termésből 1430 vagonnal, a múlt évinél mintegy 300 vagonnal többet várnak az üzembe.

az időjárás kedvezett a napraforgónak. így az utóbbi évek legjobb minőségű termését takarítják be szabolcsban. a sok napfény hatására az olaj minősége jobb a szokottnál és a nedvesség tartalma is kisebb. nyírbátorban csak olajat készítenek belőle, s ezt szállítják a hazai és külföldi piacokra további feldolgozásra. /mti/

--

bb 26. hazai gépujdonság: fröccsöntőgép

vid/kz-ju hgy

1971. október 14.

új termékkel jelentkezett a pécsi sopiana gépgyár: a műhelyben elkészült a műanyagok feldolgozására alkalmas hidromechanikus működtetésű csigadugattyús fröccsöntőgép mintapéldánya. a szakemberek szerint felveszi a versenyt a nemzetközi élvonalban szereplő hasonló külföldi berendezésekkel. a szép kivitelű gép apró műanyagcikkék tömeggyártására használható. gépészeti részét kalocsaai ernő mérnök, automatikáját palotai gábor elektrotechnikus, a gyár dolgozója tervezték. másfél ezer alkatrészből áll a berendezés. hidraulikája nyugatnémet gyártmány, a többi egység itt készült.

magyarországon jelenleg nem készül fröccsöntő gép. erőteljesen fejlődő műanyagiparunk hazai berendezések hiányában importra szorul, mégpedig igen drágán. ilyen jellegű feldolgozó gép ára félmillió forintnál kezdődik. az üzemszerű vizsgára a kontakta alkatrészgyárban kerül sor. /mti/

--

11.20/ju

- 18 -

bb 27. nagyobb tanácsai önállóság az építőipari ágazati és építés-felügyeleti tevékenységnél - tanácskozás az évm-ben

t jf/gk-ju ie

1971. október 13.

szerdán az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban a megyei tanácsok elnökhelyettesei, építésügyi és szakigazgatási szerveinek vezetői, valamint a minisztérium vezető munkatársai megvitatták, hogy a nagyobb önállósággal rendelkező tanácsai szervek miképpen vegyék ki részüket a területfejlesztési, építésfelügyeleti és más építőipari jellegű munkálatok irányításából, szervezéséből, ellenőrzéséből.

szilágyi lajos miniszterhelyettes részletesen foglalkozott azzal, hogyan lehetne mérsékelni az ország egyes területei között jelenleg meglévő lényeges gazdasági különbségeket, és milyen módon lehetne elejét venni annak, hogy az egészségtelen differenciálódás a következő években bárhol is kialakuljon. ennek érdekében dolgozták ki az országos településhálózatfejlesztési koncepciót, amely alapot ad a megyei tanácsok által már elkészített, illetve most készülő területfejlesztési tervek összeállításához. ezek a tervek az országos koncepció alapján javaslatot tesznek a megye településhálózatának tervszerű és arányos fejlesztésére, ugyanakkor egyeztetik a megyei és az országos hatáskörű szervek különböző fejlesztési elképzeléseit. mindez lehetővé teszi, hogy a tanácsok olyan területfejlesztési politikát alakítsanak ki, amely összhangban van az általános, országos gazdaságpolitikával, nemkülönben a helyi érdekekkel és adottságokkal. a miniszterhelyettes kérte az értekezleten résztvevő tanácsai vezetőket, hogy azokban a megyékben, ahol a fejlesztési tervek anyagát még nem hagyták jóvá, soron kívül tegyék meg ezt, ugyanis további nagy munka vár a szakemberekre: a megyei elképzeléseket ezután széles körű tárcaközi egyeztetésre kell vinni.

a terveken túl a tanácsoknak öt évenként fejlesztési programokat is kell készíteniük. ezekkel lehet összehangolni majd a megye komplex fejlesztéséhez szükséges beruházási feladatokat és az azok végrehajtásáért felelős szervek munkáját. a miniszterhelyettes rámutatott: a fejlesztési programok kidolgozása most már a megyei tanácsok feladata, a megyei szakembereket azonban az évm nem hagyja magára. a minisztérium minden segítséget megad ahhoz, hogy jól sikerüljenek ezek a tervek; az évm kidolgoztatja a tervezéshez szükséges metodikát, ennek modellje a csongrád megyei program lesz, amelyet a jövő é elején bocsátanak a megyei tanácsok rendelkezésére.

/ folyt. köv. /

11.37/ju

- 19 -

bb 27. / nagyobb tanácsi ... 1. folyt./-ju

a miniszterhelyettes foglalkozott a környezetvédelem különféle kérdéseivel is. elmondotta, hogy miután a területfejlesztés irányelveiről szóló kormányhatározat előírja, hogy a jövőben az eddiginél jobban érvényesítsék a tervezésnél a természetvédelmi szempontokat, az évm irányításával 15 éves kutatási program kezdődött. ennek keretében számos hivatalos szerv, intézmény és kutatóközpont dolgozik majd együtt.

a lakásépítés területi előkészítésével kapcsolatban elmondotta: a minisztérium komoly erőfeszítéseket tett azért, hogy a városok tervszerű fejlesztéséhez szükséges általános rendezési tervek mielőbb elkészüljenek. ma már csaknem valamennyi város rendelkezik ezzel a tervvel, amelyet időközben a tanácsok el is fogadtak. a városközpontok rekonstrukciójához és az új lakóterületek kialakításához szükséges részletes rendezési tervek elkészítését is felkarolta az évm. mindezek ellenére több városban megkéstek a lakásépítésre szánt terület előkészítésével, magyarán: a kisajátítás és a szanálás üteme lassabb volt a kívántnál. emiatt történhetett meg például, hogy a miskolci házgyár kénytelen raktárra termelni, miután a kiszemelt terület csak késve bocsátották az építők rendelkezésére.

szilágyi Lajos ezután azzal foglalkozott, hogy a tanácsi hatáskör növekedése hogyan befolyásolja majd az építőipari tervezés és kivitelezés irányítását. egyebek között kiemelte, hogy a tanácsoknak a jövőben ismerniük kell a megye építőipari piaci viszonyait, mégpedig nem csupán saját vállalatoknál, hanem az évm-vállalatok megyei tevékenységéről és lehetőségeiről is pontos értesülésekkel kell rendelkezniük. ezt az évm állandó és folyamatos információval segíti majd elő. a megyei ágazati irányítás azonban nem elégedhet meg az igények és a kapacitások mechanikus összevetésével. arra van szükség, hogy a megyei szakemberek, akik a legjobban ismerik a helyi viszonyokat, minden lehetséges módon segítsék az erőforrások racionális kihasználását. a tanácsok építésügyi szakigazgatási szerveinek fel kell készülniük az építésfelügyeleti tevékenység gyakorlására is. ennek során a tanácsok közvetlen intézkedéseket hozhatnak, de emellett az ellenőrzések tapasztalatai alapján rendszeresen értékelniük is kell a megyébe kialakult építőipari piaci helyzetet, annak hiányosságait és hibáit.

az értékeztet részvevői ezután megvitatták a soron következő szervezési és szakmai feladatokat. /mti/

bb 33. új vatikáni rendelkezések

k zs-ju hgy

1971. október 13.

a magyar katolikus püspöki kar féléves hivatalos lapja, a magyar kurír közlése szerint j. villot, a vatikán államtitkára 1971. évi október 1-1 keltezéssel kiadott okmányokban arról értesítette ijjas József érseket, a magyar katolikus püspöki kar elnökét, hogy megszüntették azoknak a vatikáni rendelkezéseknek a hatályát, melyeket 1957. évi július 16-án hoztak. eszerint megszűnt a püspöki kar azon jogainak korlátozása, amellyel a vatikán magának tartotta fenn annak engedélyezését, hogy katolikus pap országgyűlési képviselői, tanácsstagi vagy más politikai tisztséget vállalhasson. ezután a magyar püspöki kart illeti ez a jog. a magyar püspökök felhatalmazást kaptak a fentiekkel kapcsolatos ügyek rendezésére. /mti/

--

bb 30. növekedett az import áruk forgalma bács-kiskun megyében - a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid/kz-ju hgy

1971. október 13.

a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdán ülést tartott kecskeméten. a megye kereskedelmének helyzetével foglalkozó ülésen megállapították, hogy az utóbbi három évben, az új közgazdasági szabályozók hatására, általában javult az egész megye áruellátása. a korábbinál gyorsabb ütemben emelkedett az import-áruk forgalma, s ez választék bővülését eredményezte. hiba volt, hogy a megye kereskedelmi szerveinek jórésze a hálózatfejlesztést túlzottan előnyben részesítette az árukészlet növelésével szemben.

az utóbbi években elért fejlődés, hangoztatták a továbbiakban-jó alap a negyedik ötéves terv célkitűzéseinek megvalósításához. becslések szerint 1975-ig csaknem 50 százalékkal növekszik az alföldi megye kereskedelmi forgalma. elsősorban a megye öt városának és nagyközségeinek kereskedelem-fejlesztését szorgalmazzák. tavaly 806 millió, 1975-ben előreláthatólag egymilliárd 70 millió forint értékű árukészlettel rendelkeznek majd a kiskunság, bácska vidék településeinek üzletei. a tanácsi és a szövetkezeti boltok, vendéglátóipari üzemek hálózata együttesen mintegy 63 ezer négyzetméterrel növekszik. nagy üzleteket, és zömében családias hangulatu kis vendéglőket építenek bács-kiskunban. /mti/

--

12.50/ju /b 13⁴⁰

bb 28. évenként jutalmazták a törzsgárda -tagokat - új szabályzat a jászberényi hűtőgépgyárban

vid/kz/ny hgy

1971. október 13.

az öt évre szóló új kollektív szerződéssel együtt, új törzsgárda szabályzatot dolgozott ki a mintegy ötezer munkást foglalkoztató jászberényi hűtőgépgyár. a „házi törvény” kimondja, hogy a törzsgárda tagság keletkezése nem azonos a vállalathoz való belépéssel. 1972. január elsejétől minden újonnan belépő dolgozónak, külön kériem kell a törzsgárda-tagok közé való felvételét, s a kérdelem ügyében az adott munkahely termelési tanácskozása dönt.

az idén elsősorban, november 7-én kiosztják a törzsgárda jelvényeket a gyár kötelékében öt, tíz, tizenöt, illetve husz éve dolgozó munkásoknak. a gyár megbecsülését jelképező jelvény mellé ötszáz-kétezer forint közötti pénzjutalmat is adnak. a törzsgárda jelvényvel járó pénzjutalmat nemcsak egy alkalommal, hanem minden évben kifizetik, ha a vállalat éves gazdálkodási eredménye fedezi az ehhez szükséges összeget. az új szabályzat érvényben hagyta azt a korábbi intézkedést is, amely magasabb nyereségrészesedést biztosít a törzsgárda tagjainak: negyven százalékos többlet részesedést is kaphatnak azok, akik több évig jó munkával bizonyították hűségüket a gyárhoz. a törzsgárda szabályzatot nyomtatásban eljuttatták a gyár valamennyi dolgozójához megkapják az új újonnan belépő munkásai is. /mti/

--

bb 29. vízvédelmi aktivák tanácskozása miskolcon

vid/kz/ny hgy

1971. október 13.

háználkban immár tíz esztendeje tevékenykednek a vízvédelmi társadalmi bizottságok és aktivák. az utóbbiak szerdán miskolcon megtartották első országos tanácskozásukat. a háromnapos ülés megnyitóján résztvettek a magyar hidrológiai társaság, az országos vízügyi hivatal, borsod megye és miskolc vezetői, valamint a különböző vízügyi igazgatóságok képviselői. a tanácskozás első napján előadások hangzottak el a vízminőségvédelem fejlődéséről és jelenlegi helyzetéről, valamint az üzemek részvételéről a minőségvédelemben. az előadások megvitatása után a tanácskozás mintegy kétszáz aktivája megtekintette a díósgyőri Lenin kohászati művek korszerű szennyvztisztító berendezéseit.

/folyt köv/

-22-

12.55/ny Tó 1340

bb 29. / vízvédelmi... folyt/ny

csütörtökön a felszíni vizek elszennyeződésével kapcsolatos kérdésekkel foglalkoznak, pénteken pedig megtekintik a miskolc tapolcai barlangfürdőt. a tanácskozás befejeztével emlékérmeket osztanak ki a legjobb társadalmi aktivák között. /mti/

--

bb 31. gyalog is át lehet kelni a sajón és a hernádon

vid/kz/ny hgy

1971. október 13.

a nyári és a kora őszi csapadékszegény időjárás hatására kevés vízutánpótlás érkezett a borsodi folyókba és emiatt jelentősen megapadt a tiszta, a sajtó és a hernád. a tiszta délborsodi szakaszán sok nagyobb gázló keletkezett, s csak megnehezítik a vízi közlekedést. az október eleji eső némileg megnövelte a folyó vízállását, s így most már a kis merüléssű uszályok át tudnak haladni a kritikus szakaszokon. az uszályos idő megváltoztatta a sajtó és a hernád térképét is. az apadó vízből szinte nap-nap után újabb homokpadok és szigetek emelkednek ki. egyes helyeken már térdig ér a víz a mederben. így a két folyón, többek között, sajtószentpéternél, kazincbarcikánál, vízolyánál és göncruszkánál szekerekkel, valamint gyalogszerrel is át lehet kelni. sok kisebb patakok vízutánpótlás hiányában szinte teljesen kiapadt. a megyében eddig mintegy harminc vízfolyás száradt ki, köztük a bisó, a bélyei, a harangod, a névtelen patak és a szörnyüvölgyi árok. /mti/

--

bb 32. az egymilliomodik leányka

vid/kz/ny hgy

1971. október 13.

szerdán reggel az egymilliomodik palackozott „leányka”, indult utnak egerből a szovjetunióba. egerben export célokra az idén palackoztak először bort. korábban a palackozott egri borok kizárólag a hazai fogyasztást szolgálták. külföldre csak hordós állapotban szállították. a nemrégiben üzembehelyezett korszerű palackozó azonban lehetővé tette, hogy a korábbi-nál jóval nagyobb tömegű bort palackozzanak, s a külföldi piacon is megjelenjenek az egerben töltött palackok.

a palackozott egri leányka népszerűségét bizonyítja, hogy az eger-gyöngyös vidéki állami pincegazdasághoz újabb megrendelések érkeztek a szovjetunióból, csehszlovákiából és több más szocialista országból. az idei őszen már a debrői hárslevelű is palackokban indul egerből a határon túlra. /mti/

--
-23-

Tó 1340

bb 36. időjárásjelentés

ny -hgy

1971. október 13.

a meteorológiai intézet jelenti október 13-án, 12 órakor:

a nappali felmelegedés kissé gyengül

az északnyugat felől érkező hideg levegő erősen felhős, hűvös, sokfelé esős időjárást okoz a brit-szigeteken és a skandináv-félszigeten. első hulláma ma hajnalra elérte a német-lengyel síkság északi részét. szintén hideg az idő helyenkint esők, hózáporok vannak, a jeges-tengerről áramló sarkvidéki eredetű levegő hatására, a szovjetunió európai területének északi részén. a magasban lassan örvénylő hűvös levegő következtében szórványos esők, záporok alakulnak ki a földközi-tenger medencejének nyugati felén is. a csendes, csapadéktalan, az évszakhoz képest meleg idő a kárpát-medencére, a balkán-félszigetre és a szovjetunió európai területének déli felére korlátozódott. a hajnali és reggeli órákban itt azonban többfelé alakul ki köd. a következő 36 órában a nyugatról áramló hűvös levegő megközelíti a kárpát-medencét.

házánkban kedden a nyugati és északkeleti megyékben többfelé volt köd a reggeli és koradélelőtti órákban így itt csak 5-7 órán át sütött a nap. máshol 7-9 óras napsütést észleltek. eső sehol sem hullott. a hőmérséklet napközben 18-23 fokra emelkedett. szerdára virradó éjszaka szeszélyes területi eloszlásban plusz 1-11 fokra hűlt le a levegő. jósvafőn gyengén fagyott. ma délelőtti változóan felhős volt az ég, eső sehol sem volt. 11 órára általában 15-20, az északkeleti és nyugati megyék néhány tartósabban ködös helyén 12-15 fokra emelkedett a hőmérséklet. budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke 14.4 fok volt, a százéves átlagnál 2.7 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős idő, szerdán eső nélkül, csütörtökön elsősorban a dunántúlon szórványos esőkkel, egy-két helyen zivattal. a hajnali és reggeli órákban, főként északkeleten, többfelé köd. időnként megélnéköd déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-9, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 16-21 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 123 cm. /mti/

13.10/ny

-24-

Tó 1340

bb 34. szüretelnek tokaj-hegyalján

vid/kz-ju hgy

1971. október 13.

megkezdődött a szüret tokaj-hegyalján. a világhírű borvidéken a rekonstrukció során telepített és már termőre fordult szőlőkkel együtt több mint tízezer holdról szedik le a fürtöket. a szedést először az északi fekvésű, gyengébb minőséget adó ültetvényeken kezdték. a kiváló minőséget adó, szőlőkben, mint többek között a tarcali szarvason, a mádi királyokon, a tolcsvai manduláson és a tállyai kincsemen csak később szüretelnek, hogy az októberi napsütés tovább érlelhessen a jól aszuszodó fürtöket.

a próbaszüretek jelzése alapján a minőség meghaladja az utóbbi öt év átlagát. a mustok cukorfoka átlagosan is husz fölött van, a déli fekvésű részekben a furmint és a hárslevelű jól aszuszodik. a tokaj-hegyaljai állami gazdasági borkombinát tolcsvai, tállyai kordonművelésű nagyüzemi ültetvényein, valamint a hegyek lábánál lévő ugynevezett szoknya-területeken az aszuszemeket külön szedik és dolgozzák majd fel.

a tavalyi kedvezőtlen időjárás hatását a szőlők még az idén is sínylik, ezért a termés - mennyiségileg - a korábbi évek átlagánál valamivel kevesebb lesz. a minőség azonban pótolja ezt a kiesést.

a tsz-ektől, a szakszövetkezetektől, kistermelőktől az idén a tokaj hegyaljai állami gazdasági borkombinát vásárolja fel a mustot. eddig több mint ötvenezer hektóliter értékesítésére kötött szerződést a szocialista nagyüzemekkel valamint az egyéni termelőkkel.

a próbaszüretek alapján, a felvásárlásra kerülő mustnak megközelítőleg kilencven százaléka elsőosztályú minőségű lesz, az állami gazdasági borkombinát tizenkét helyen létesített felvásárló telepet, többek között sárospatakon, tokajban, olaszliszván, tarcalon. a viták elkerülésére, az egységes minősítés érdekében minden gazdaság egy-egy megbízottal képviselteti magát a mustok átadásánál. /mti/

13.10/ju Tó 1340

bb 35. a dunántúli mezőgazdasági üzemi szakkörvezetők tanácskozása egervárott

vid/kz-ju hgy

1971. október 13.

az egervári várkastélyban a fennállásuk 10. évfordulóját ünneplő mezőgazdasági üzemi szakkörök képviselői tanácskoztak szerdán. a dunántul mintegy 150 üzemi szakkörének képviselői adtak találkozót egervárott, hogy megvitassák a hazafias népfront támogatását élvező szakköri munka eddigi eredményeit és feladatait.

a tanácskozáson dr. bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára elemezte a 10 éve működő szakkörök tevékenységét. előadásában hangzott, hogy az ország 350 mezőgazdasági üzemi szakkörének 450 tagozatán több mint 10.000 termelészövetkezeti tag tevékenykedik anyagi előnyök nélkül. munkájuk dicséretes, hiszen a nagyüzemen belül végzett termelési kísérleteik a közösség javát szolgálják. szakköri munkájuk továbbképzést is jelent, hiszen a mezőgazdasági termelés egy-egy ágazatát alaposabban megismerik. eredményesek és hasznosak a szántóföldi növénytermesztési, az állattenyésztési és kertészeti kísérleteik. hasznosak a szakmai kirándulások és tapasztalatcserék, amelyeket általában a helyi népfrontbizottságok szerveznek számukra. a látottakat saját munkahelyükön eredményesen hasznosítják. a szakkörök működésének támogatása a hazafias népfront fontos feladatai közé tartozik. eddigi működésükkel rászolgáltak a bizalomra, számtalan mezőgazdasági üzemben éppen a szakköri munka nyomán jutottak a termelészövetkezeti tagok nagyobb szaktudáshoz, s ezen keresztül az egész üzem termelési eredményeit növelték.

a mezőgazdasági üzemi szakkörök lényegében teljesítik a 10 évvel ezelőtt megfogalmazott célokat. a további feladat az, hogy a szakkörök a termelészövetkezetek klubjaivá fejlődjenek, s a szakmai ismeretek bővítésén kívül segítsék az emberek kulturális igényeinek a kielégítését is.

a dunántúli szakkörvezetők a tanácskozás befejezése után megtekintették a helyi, egervári termelészövetkezet kertészeti szakkörének eredményeit, a szakköri tagok termeléséből összeállított gyümölcskiállítást. /mti/

--

13.15/ju

- 26 -

bb 37. vámkedvezmény a fejlődő országoknak - bacsoni jeno nyilatkozata

i sl/gk-ju ie hgy

1971. október 13.

nemzetközi gazdasági körökben nagy figyelmet keltett a magyar kormány bejelentése: hazánk 1972. január 1-től vámkedvezményt nyújt a harmadik világ államainak, ezzel is hozzá kíván járulni a fejlődő országok gyorsabb előrehaladásához, dinamikusabb iparosításához.

a fejlődő országoknak nyújtott kedvezményekről, azok jelentőségéről a következő nyilatkozatot adta az mti munkatársának bacsoni jeno, a külkereskedelmi miniszter első helyettese:

- kormányunk már 1968-ban, az új kereskedelmi vámtarifá bevezetésekor deklarálta, hogy a fejlődő országoknak vámpreferenciákat kíván nyújtani, s ezért a tarifákat rögzítő táblázaton a vámpreferenciákat élvező országok hasábját e szándék jegyében üresen hagytuk. azóta létrejöttek annak feltételei, hogy konkrétan napirendre kerüljön a fejlődő államoknak nyújtandó vámkedvezmény; a közelmúltban megjelent kormányrendelet alapján most 580 termék neve után tölthetjük ki a korábban üresen maradt hasábjakat.

a fejlődő országok gazdasági viszonyairól szólva a miniszter első helyettese utalt arra, hogy a kolonializmus felszámolása afrikában és ázsiában nem vetett véget egy csapásra az ott kialakult torz gazdasági strukturának, s adottságaik miatt a dél-amerikai államok is meglehetősen egysíku kereskedelemre kényszerültek. mind többen ismerték fel: mélyül a tőkés országokat és a harmadik világot elválasztó szakadék. az ensz-ben a szocialista államok már az ötvenes évek közepén sürgették a nemzetközi gazdasági kapcsolatok normalizálását célzó tanácskozás összehívását. ez is hozzájárult ahhoz, hogy 1964-ben genfben megalakult az ensz kereskedelmi és fejlesztési konferenciája, az unctad. a szervezet első közgyűlésének záróműködésében általánosságban már kimondta a fejlődő országok sokoldalú támogatását, konkrét feladatokat viszont csak a szervezet 1968-as, új-delhiben megtartott ülészaka rögzített. a fejlett tőkés országok - az egymással folytatott hosszas viták után - a gazdasági együttműködési és fejlesztési szervezetben /oecd/ egyeztettek álláspontjukat. nem fogadták el azt az előterjesztést, amelyben a fejlődő országok képviselői kértek, hogy szerződéses alapon minél hosszabb időre vámmentes árucikkre kiterjedő vámpreferenciát kaphassanak, csak azt határozták el, hogy kedvezményeket tíz évre nyújtsák; ezt szelektíve - saját export-érdekeiknek megfelelően alkalmazzák. az említett alapon a kedvezmények egységes rendszere nem alakult ki, viszont létrejött a nemzeti vámpreferenciális rendszerek hálózata.

/folyt. köv./

13.35/ju

- 27 -

bb 37. / vámkedvezmény ... 1. folyt./-ju

magyarországon már 1968-ban, a gazdasági reform kezdetén meghatározták, hogy mely államok részesíthetők vámpreferenciában. a kedvezmények Európán kívül fekvő olyan fejlődő országokra terjednek ki, ahol az egy főre jutó nemzeti jövedelem kisebb, mint Magyarországon, ahol nem alkalmaznak hazánkkal szemben diszkriminációt, illetve ahol hitelt érdemlően, származási okmánnal bizonyítják árucikkeik nemzeti honosságát.

a preferenciákról szóló mostani kormányrendelethez kapcsolt terméklista összeállításakor a vámtarifa bizottság figyelembe vette nemzeti érdekeinket, hazai sajátosságainkat és a fejlődő országok ugynevezett kívánságlistáját. ennek megfelelően vámkedvezményben részesül a fejlődő országok számos hagyományos illetve a magyar piacon még újnak számító exportterméke is. például különféle fűszerek- és zöltségkonzervek, déligyümölcsök, kávé, tea, kakaó, fűszerek, befőttek, gyümölcslevek, gabonafélék, különféle italok, dohány, ásványi és vegyipari termékek, műanyagok, prémek és az ezekből készült áruk, továbbá fa és faipari termékek, textilárúk, cipők, kerámiaáruak, gépek és készülékek, optikai eszközök, butorok stb. a vámkedvezmény egyben azt is jelenti, hogy a magyar piacon a fejlődő államok termékei versenyképesebbek lesznek, ennek megfelelően módosulhat ugynevezett viszonylati import strukturánk, s az ediginél hatékonyabban bővíthetjük a hazánkban kapható afrikai, ázsiai és dél-amerikai árucikkek körét. /mti/

--

bb 38. dr. polinszky károly nyilatkozata a szocialista országok felsőoktatási minisztereinek bukaresti konferenciájáról

i szö/tm/ny zs hgy

1971. október 13.

szerdán hazaérkezett Bukarestből a magyar felsőoktatási küldöttség, amely részt vett a szocialista országok felsőoktatási minisztereinek bukaresti konferenciáján. a tanácskozásról dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, a magyar delegáció vezetője tájékoztatta az mti munkatársát.

- a konferencián a bolgár, a csehszlovák, a kubai, a lengyel, a magyar, a mongol, az ndk-beli, a román, a szovjet és a vietnami demokratikus köztársaság felsőoktatási vezetői fejtették ki véleményüket a felsőoktatás fejlődésének legfontosabb problémáiról. a rendkívül termékeny tanácskozáson elmélyítettük és megerősítettük együttműködésünket a felsőoktatás előtt álló feladatok megoldásában.

/folyt köv/
13.50/ny

-28-

Tó1420

bb 38. / dr. polinszky károly....1.folyt/ny

- első napirendi pontként megvitattuk a felsőfoku képzés, oktatás hatékonyságát. delegációnk beszámolt a hazai eredményekről, elmondtuk, hogy a gazdasági fejlődés és oktatás kapcsolataival, kölcsönhatásával, közelebbről: a távolabbi szakember-szükségleti prognózisok kialakításával és az ebből adódó oktatási konzekvenciákkal már a 60-as évek elejétől foglalkozunk. a népgazdaság szakmunkaerő-szükségletét 1980-ig felvázoltuk, s ez jelentősen segítette a felsőoktatás szerkezetének továbbfejlesztését, az oktatás hatékonyságának javítását. ismertettük a hazánkban jól bevált ugynevezett kétlépcsős képzési rendszert, a mérnök- illetve közgazdászképzésben. a jelenlévők nagy érdeklődéssel fogadták erre vonatkozó beszámolóinkat, és saját hasonló jellegű kísérleteikről is számot adtak. hangsúlyoztuk: országunk méretei, gazdasági helyzetünk, fejlődésünk iránya azt követeli, hogy felsőoktatási képzésünkben kerüljünk az indokolatlanul szűk szakosítást, specializálódást.

- a felsőoktatás tudományos szervezése, a mindinkább kibontakozó tudományos-technikai forradalom körülményei között valamennyi szocialista országnak egyik legidőszerűbb feladata. ezen területen a szovjet kutatók jelentős eredményeket értek el, s a további kutatási tervet, együttműködési javaslatot is a szovjet delegáció vezetője, v.p. jeljutyin felsőoktatási és középfoku szakoktatási miniszter terjesztette elő. a szakemberek képzését, az oktatásnak a tudomány és a technika legújabb vívmányai alapján történő megtervezését és irányítását eredményesen csak is a szocialista országok együttműködésével oldhatjuk meg. nem kevesebbről van itt szó, mint valóságos felsőoktatási ,, prognózis,, tudományos alapjainak kidolgozásáról, a tudományos kutató munka és az oktatás, valamint a tanulás szervezésének összekapcsolásáról, az észszerűbb képzési formák kialakításáról. a fontos feladat kidolgozásában a magyar delegáció is jelentős munkát vállalt.

- nem kisebb jelentőségű a konferencia másik témája, amely a diploma utáni továbbképzés, és ezen belül az egyetemi oktatók továbbképzésének megszervezésével foglalkozott. küldöttségünk hangsúlyozta, hogy ilyen vonatkozásban is ki kellene terjeszteni a szocialista országok egyetemeinek, főiskoláinak közvetlen együttműködését.

- szóba került a konferencián a felsőoktatás szerkezetének vizsgálata is a tudományos-technikai forradalom körülményei között. az erre a témára vonatkozó kutatásokat, valamint a majdan elkészülő beszámolót a magyar küldöttség által előterjesztett munkaterv alapján végezzük, illetve készítjük el.

/folyt köv/

-29-

14.00/ny

Tó1420

bb 38. / dr. polinszky 2.folyt/ny

- a vendéglátók a konferencia jó megszervezésével biztosították a kedvező feltételeket, amelynek eredményeként a tanácskozás jó körülmények között zajlott le. a konferencián résztvevő delegációk vezetőit fogadta n. ceausescu, a román államtanács elnöke, a román kommunista párt főtitkára is, és tájékoztatást adott a román felsőoktatás helyzetéről, valamint főbb problémáiról. a rendezők arra is lehetőséget biztosítottak, hogy a tanácskozások után meglátogathassuk a bukaresti, a brassói és a kolozsvári felsőoktatási intézményeket, ahol módunk nyílt szakmai eszmecserekre is.

- a konferencia úgy határozott, hogy a következő tanácskozást 1972. júniusában prágában tartják - fejezte be nyilatkozatát dr. polinszky károly. /mti/

..-

bb 39. idénykezdés a dél-alföldi ,, kukoricagyárakban,,

vid/kz/ny hgy

1971. október 13.

csongrád és békés megyében megkezdődött a hibridüzemek nagy szezonja. a hódmezővásárhelyi, a mezőhegyesi és a hidasháti állami gazdaság üzemében már készül a vetőmag a jövő esztendőre. a minőségre ügyelve szinte ,, sorozzák,, a kukoricát. az első művelésben a futószalagon haladó csövek közül a sérülteket, a szemhiányosokat alkalmatlannak minősítik és eltávolítják. utána gépi berendezések morzsolják le, majd egy következő szakaszban nagyság szerint osztályozzák a szemeket. végül a szárító üzemrészben rögzítik a mag csiraképességét és befejező munkafolyamatként fémzárolt zsákokba zárják a szaporító anyagot. a három üzemben - a tervek szerint - több mint 800 vagon kiváló minőségű vetőmag készül.

a hibrid üzemek gépsorai elsősorban kukorica feldolgozására készültek, de egyéb termények tisztítására, szárítására is alkalmasak. a hódmezővásárhelyi gyárban a nyári hónapokban sem vesztegeltek kihasználatlanul a berendezések: 800 vagon őszirapát és búzát fogadtak és tettek tárolásra alkalmassá. vetőmag is készült a hazai gazdaságok részére, valamint külföldi megrendelésre. jugoszláviába 76 vagon harmadfoku szaporítási beszállítója búzavetőmagot szállítottak. /mti/

14.05/ny

..-
-30-

Tó1420

bb 40. hazaérkezett japánból a magyar parlamenti delegáció

t pr/gk-ju zs hgy

1971. október 13.

dr. beresztóczy miklósnak, az országgyűlés alelnökének vezetésével szerdán hazaérkezett japánból a magyar országgyűlés küldöttsége: dr. ortutay gyula akadémikus, az országgyűlés kulturális bizottságának elnöke, gácsi miklós, a diósgyőri gépgyár vezérigazgatója, az országgyűlés ipari bizottságának elnöke, dr. vámosi erzsébet, a nagykátai járás főorvosa és váncsa jeno, az agárdi állami gazdaság igazgatója, országgyűlési képviselők. a delegációt a ferihegyi repülőtéren barcs sándor és dr. trautmann rezső, az elnöki tanács tagjai, valamint dr. prieszol olga és polyák jános, a z országgyűlés jegyzői fogadták. ott volt tsuneaki ueda budapesti japán nagykövet és sz.sz. szatucsin, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa is. dr. beresztóczy miklós a ferihegyi repülőtéren elmondotta az mti munkatársának:

- utunk célja tulajdonképpen az elmúlt évben nálunk járt japán parlamenti küldöttség látogatásának viszonzása volt, s ezen túlmenően kapcsolataink elmélyítése, a baráti szálak szorosabbra fűzése. valamennyiünket meglepett az a meleg fogadtatás, amelyben részeseültünk, a megkülönböztetett érdeklődés, amellyel országunk dolgait figyelik. szándékaink találkoztak: a két parlament kontaktusának erősítésére törek-szenek japánban is, s ahogy mi, ők is keresik az erre legmegfelelőbb formákat. alkalmunk volt elbeszélgetni szato miniszterelnökkel s több ízben találkoztunk funada nakával, a képviselőház elnökével, valamint kenzo konóval, a szenátus elnökével.

- természetesen japán képviselőtársainkkal is mód nyílt a véleménycserére, kölcsönösen tájékoztattuk egymást parlamentjeink munkájáról, a napirenden szereplő legfontosabb kérdésekről. szűkebb ,, szakmai ,, tapasztalatcserére is sor kerülhetett: vendéglátónk - megtudva, hogy küldöttségünk tagja a kulturális, illetve az ipari bizottság elnöke - találkozót szerveztek számukra az ottani, hasonló témákkal foglalkozó bizottságok vezetőivel.

/ folyt. köv./

14.20/ju

Tó1420

- 31 -

bb 40. / hazaérkezett ... 1. folyt./-ju

- a tokiói állami televízió interjút kért tőlem, a delegáció vezetőjétől, s ha csak a riporter kérdéseit felsorolom, már az is bizonyíték Magyarország iránti nagyfokú érdeklődésre. a többi közt a magyar egyház és az állam kapcsolatainak alakulására voltak kíváncsiak s arra, hogy miként vonjuk be a közügyekbe az állampolgárok mind szélesebb tömegeit. természetesen gazdasági reformunk eredményei is felkeltették érdeklődésüket, több kérdés népgazdaságunk helyzetére vonatkozott. az volt a benyomásom, hogy tulajdonképpen arra kíváncsiak: milyen is a szocializmus a gyakorlatban?

- vendéglátóink gazdag programot állítottak össze számunkra. tokióban például meglátogattunk egy „komputer vezető”, petrokémiai üzemot, egy különböző telekommunikációs eszközök gyártó vállalatot, s megnéztük az ősi kabuki-színház egyik előadását. összegezőként elmondhatom: látogatásunk, megbeszéléseink és a személyes találkozások hasznosan járultak hozzá a két ország törvényhozói közötti kapcsolatok erősítéséhez. - zárta nyilatkozatát dr. beresztóczy miklós. /mti/

bb 41. dr. Márta Ferenc,

tm-ju zs hgy

1971. október 13.

a kb tagja, a szegedi józsef attila tudományegyetem rektora szerdán belfastba utazott az ir kommunista párt xv. kongresszusára. a ferihegyi repülőtéren dr. kornidesz mihály, a kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetője bucsúztatta. /mti/

15.30/ju

Tóth

- 32 -

bb 42. jobban kell ösztönözni az anyagmozgatás gépesítésére - megkezdődött a vii. anyagmozgatási konferencia

t bé/mné-ju 1e hgy

1971. október 13.

megkezdődött a vii. anyagmozgatási konferencia szerdán a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében. a nagyszabású tanácskozáson a 350 hazai szakember mellett megjelentek Anglia, Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, az NDK, NSZK és Svédország képviselői is. dr. osztrovszki Györgynek, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettesének megnyitó szavai után három szekcióülésen vitatják meg az anyagmozgatás és csomagolás aktuális kérdéseit. központi témaként az anyagmozgatási rendszerek tervezése, automatizálása és számítógépes vezérlése szerepel.

az első nap előadói hangoztatták, hogy az anyagmozgatás színvonala meghatározza az egész termelési folyamat színvonalát. az ipar rohamos fejlődése és a munkaerőhiány egyre inkább központi témává emeli a szállítást, raktározást, csomagolást fejlesztését. ezt hazánkban az országos műszaki fejlesztési bizottság irányítja. létrehozta az anyagmozgatási és csomagolási intézetet, amely információkat szolgáltat és segíti az új módszerek gyakorlati alkalmazását. tevékenységét most kibővítették az anyagmozgatási és csomagolási tanácsadó iroda munkájával.

az anyagmozgatás gépesítésének foka nálunk iparágonként igen eltérő. legjobb a bányászatban, ahol eléri a 90 százalékot, és legalacsonyabb a mezőgazdaságban, ahol alig 30 százalék. a gépesítést, automatizálást gátolja jelenlegi ár és bérrendszerünk, amely nem ösztönöz megfelelően a fizikai munka helyettesítésére. hangoztatták továbbá, hogy az üzemek anyagmozgatással kapcsolatos tervei igen rövidlátók, zömmel csak a pillanatnyi helyzetre keresnek megoldást, nem számolnak eléggé a további fejlesztésekkel.

részletesen foglalkoznak a konferencián az anyagmozgatási rendszerek tervezésével és szervezésével is. egy-egy rendszer kialakítására a nálunk legkorszerűbb módszer szerint számítógépek készítik el a variánsok sokaságát, ezekből maga a tervező választja ki a megfelelőt. nyugaton már ismert folyamatos módszerrel ennél tökéletesebb eredményt érhetnek el, oly módon, hogy bizonyos újabb feltételek betáplálásával magát a döntést is a komputerre bízzák. foglalkoznak a tanácskozáson korszerű nagyüzemekben, gépipari, textilipari létesítményekben, valamint a bányászatban megvalósítható számítógépezérlésű automatikus anyagmozgatással is.

/ folyt. köv. /

14.40/ju

- 33 -

KA 1525

bb 42. / jobban kell... 1. folyt./-ju

közvetlenül a vásárlókat is érinti az a téma, amelyben megvitatták miként lehet gyorsabban és jobban előkészíteni az árukat a forgalmazáshoz. nagy raktárakban alkalmazható különböző módszereket vitatnak meg.

a háromnapos tanácskozáson összesen 25 előadás hangzik el.

a konferencia alkalmából, szerdán délelőtt dr. szabó jános, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese megnyitotta azt a kiállítást, amelyen 35 külföldi kiadó mutatja be az anyagmozgatással kapcsolatos szakirodalmát. /mti/

--

bb 43. hazaérkezett a hazafias népfrent országos tanácsának delegációja,

mm-ju zs hgy

1971. október 13.

amely barati józsefnek, a hazafias népfrent országos tanácsa titkárának vezetésével a csehszlovák nemzeti front meghívására egy hetes tanulmányutat tett csehszlovákiában ./mti/

--

bb.44. csehszlovák bizsu-bemutató budapesten

ttba/pá-ju 1e

1971. október 13.

a pozsonyban október 15-én megnyitott „jablonec 71., kiállítás mintakollekcióját mutatták be sajtótájékoztatón szerdán a budapesti csehszlovák nagykövetség kereskedelmi osztályán.

/ folyt. köv./

14.50/ju

- 34 -

14.15.20

bb 44. / csehszlovák ... 1. folyt./-ju

a jablonec külkereskedelmi vállalat a világ egyik legnagyobb bizsu-exportőre, áruai megtalálhatók a magyar üzletekben is. az első jabloneci üveghutát 1548-ban helyezték üzembe, s a jabloneci bizsu exportja több mint két évszázados hagyományra tekint vissza. jelenleg a jabloneci üvegbizsuk 90 százaléka exportra kerül. a 71-es mintakollekció többsége a századelei divatékszerekre emlékeztet. /mti/

--

bb 45. az invest export és a chemokomplex sajtótájékoztatója
t ba/pá-ju 1e 1971. október 13.

két külkereskedelmi vállalat, a magyar chemokomplex és az ndk-beli invest export, vegyipari felszereléseket exportáló vállalat tartott szerdán közös sajtótájékoztatót budapesten, az ndk kulturális centrumában. mint elmondották, két külkereskedelmi vállalat több éve kapcsolatban áll egymással. magyarországon elsősorban a kémiai hatásokkal szemben ellenálló, speciális gyantákkal impregnált elektronikai berendezéseket vásárolják az ndk-cégtől.

a sajtótájékoztatón az invest export ismertette a német ipar legújabb vegyipari berendezéseit. csütörtökön a magyar vegyipar szakemberei számára tartanak szakmai bemutatót. /mti/

--

bb 49. papi békegyűlések

ö vid/fm/tné-ju hgy

1971. október 13.

katolikus és protestáns lelkészek részvételével békegyűléseket tartottak győrött, egerben és salgótarjánban. a papi békegyűléseken tájékoztatók hangzottak el az időszerű nemzetközi kérdésekről. /mti/

--

15.00/ju

- 35 -

14.15.20

bb. 46. tanácskozás szabolcs megye egészségügyi helyzetéről

vid/fm/rj hgy

1971. október 13.

Szabolcs-szatmár megye egészségügyi helyzetéről tárgyalt szerdai ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága megállapították, hogy a harmadik öt éves terv időszakban a megye egészségügyi ellátottsága tovább javult. a kórházi ágyak száma 381-gyel, az általános orvosi körzeteké 28-cal emelkedett. a csecsemőotthonokban 140-nel, a szociális otthonokban 280-nal több személyt helyezhetnek el, mint öt évvel korábban. javult a rászorultak szociális gondozása, előrelépést jelent az öregek napközi otthona, a szociális gondozónői hálózat fejlesztése. az elért eredmények ellenére a megye egészségügyi mutatói elmaradnak az országos vidéki átlagtól. sem a tárgyi, sem a személyi feltételek nem elegendőek a megnövekedett igények kielégítésére. különösen nagy a zsúfoltság a megyei kórház-rendelőintézetében, ahol építkezés nélkül nem emelhető a férőhelyek száma. bár az egészségügyi munkakörök betöltöttségi szintje kedvező, - száz munkahelyre 96 dolgozó jut, - problémát jelent, hogy egyes területeken kevés a szakorvos. tizenegy orvosi körzet is üres. a megyei rendelőintézetben 50 szakorvos helyett mindössze tíz dolgozik. a vizsgálatok egyrészét a kórházi szakorvosok látják el. a megyének ötven társadalmi ösztöndíjasa tanul az orvostudományi egyetemeken, a szakorvos-utánpótlás azonban még így sem látszik biztosítottnak.

a végrehajtó bizottság feladattervben határozza meg azokat a tennivalókat, intézkedéseket, amelyek az egészségügyi ellátás színvonalának továbbjavításához szükségesek.
/mt1/

--

bb. 50. győr-sopron megyébe érkezett a nyugat-szlovákiai kerületi nemzeti front bizottságának küldöttsége

vid/fm/rj hgy

1971. október 13.

a győr-sopron megyei párt- és tanácsi szervek évek óta szoros kapcsolatot tartanak nyugat-szlovákia párt- és tanácsi szerveivel. a határmenti jó kapcsolatok további bővítése céljából szerdán győr-sopron megyében érkezett a nyugat-szlovákiai kerületi nemzeti front bizottságának küldöttsége. a vendégeket győri dr. Vahajós Vilmos, a megyei népfront bizottság titkára tájékoztatta a népfrontmozgalom eredményeiről. ezt a követően a küldöttség megtekintette a győri lenfonó és szövőgyár üzemét.

csütörtökön a szlovák vendégek sopronba látogatnak. /mt1/

--

15.25 rj

- 36 -

bb. 47. nyugdíjasok garzonháza épül a város új lakótelepén -
győri városi tanács ülése

vid-fm szb hgy

1971. október 13.

az országban jelenleg mintegy 27 ezer idős ember él a részükre folyamatos gondoskodást nyújtó szociális otthonokban, ugyanakkor sokan várnak arra, hogy az otthonokban elhelyezést nyerjenek. győrt mindössze két éve működik egy kisebb befogadóképességű szociális otthon, az egykori német iskola épületében, amelynek bővítéséről, és újabb általános szociális otthon, valamint az öregek napközi otthonának létesítéséről hozott határozatot szerdai ülésén győr megyei város tanácsának végrehajtó bizottsága.

a fontos szociálpolitikai kérdésekkel foglalkozó tanácsülésen elmondták: mivel győrt sok az egyedülálló idős személy, akiknek szociális otthonban történő elhelyezése indokolt lenne, s ugyanakkor többségük ragaszkodik ahhoz a városhoz, ahol élete nagyrészt eltöltötte, a jelenlegi otthon bővítésével nem oldódik meg a probléma. ezért feltétlenül szükséges egy kétszáz személyes általános szociális otthon kialakítása is. győrt, a legnagyobb munkáslakta kerületben, az újvárosban pedig az öregek újabb napközi otthonát hozzák létre. hasonló intézmény ugyanis ez év májusától már működik a városban. szó volt a tanácsülésen a korábban elhatározott „nyugdíjasok házána”, az idősebb, kisebb lakást igénylők ady-lakótelepi garzonházának felépítéséről is. a száz egyszobás, komfortos lakást magában foglaló penzió-jellegű házat a tervek szerint 1974-ben adják át rendeltetésének. /mt1/

--

bb. 48. minden perc értékes idő - kedvez az időjárás a bcm építőinek - rendkívüli erőfeszítések a határidő előtti indításért

vid-kz szb hgy

1971. október 13.

a természet is kedvében jár a bcm építőinek. a száraz, enyhe időjárás szinte ajándék a 2,5 milliárd forintos beruházás határidő előtti befejezéséért dolgozó építőknél, akik, vállalták, hogy az első gyártóvonalat 1972. április 4-én üzembehelyezik. e vállalat teljesítéséig 450 000 tonna többlet cementet ígér a népgazdaságnak.

/folyt.köv./

15.35/szb

-37-

15.40

bb 51. /kgst-együttműködés... 1. folyt.-szb

a kgst-országok szorosabb termelési, műszaki tudományos együttműködése nagymértékben elősegíti a könnyűipar különböző ágaiban megkezdett rekonstrukciós programok végrehajtását is. ehhez ebben az időszakban különösen nagy segítséget nyújtanak a kétoldalu együttműködés. így szó van arról, hogy a magyar gyapjuipar szövöggépparkjának rekonstrukciójához szovjet gyártmányú gépeket használjanak fel. a magyar ipar 600 szövöggépre jelentette be igényét. arról tárgyalnak, hogy az új típusú korszerű gépekhez kétféle alkatrész magyarországon készülne, és ezek szállításával fedeznék a szovjetunióból érkező gépek költségeit. /mt1/

--

bb 52. gázkitörés algyőn

vid-fm sb hgy

1971. október 13.

a szegedi szénhidrogén-medencében, algyő határában, az egyik szelektív - vagyis olajtermelésre és egyidejű vízvisszanyomásra kiképezett - kutnál kedden délelőtti iszappal törtéző feltöltés közben - eddig ki nem derített okból - a béléscső felrepedt. ennek következtében gázkitörés keletkezett, amelynek elfojtására azonnal riasztották a termelő és a feltáró üzemből levő mentőbrigádokat. szállító járművek egész sora vitte a helyszínre a 277-es furásponthoz az elfojtáshoz szükséges eszközöket, a nagyfajsúlyú iszapot. egyelőre ezt igyekeznek a termelőcsőbe juttatni, s a feltörő gázok útját elzárni. a helyszínre sietett a rendőrség, a tűzoltóság is; a 47-es számú műút közelében rendszeresen mérik a levegő összetételét, hogy idejében intézkedhessenek, ha esetleg a szennyezettség veszélyes méreteket öltene. óránként ugyanis jelentős mennyiségű - a becslések szerint legalább 20 000 köbméter - földgáz kerül a felszínre. /mt1/

--

16.12/szb

NA 16²⁵

-40-

m

bb 53. befejezte munkáját az ipari szervezetek VI. kongresszusa

t ol/tr szb ie

1971. október 13.

az ipari szervezetek VI. kongresszusán a mom művelődési házában az eredeti programtól eltérően szerdán is folytatódott a beszámoló és a határozati javaslat vitája, amelyben az előző nap során felszólalt fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, dr. molnár frigyos, az országos szövetkezeti tanács és a szövetség elnöke, szabó istván, a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöke, keserű jánosné könnyűipari miniszter és gervay géla, a kiosz elnöke is. a vitában összesen 23 küldött kért szót, adott számot a szövetkezetek eredményeiről, tette közkinccsá a helyi tapasztalatokat, ismertette a tagságot foglalkozó gondokat, terveket.

rév lajos, az okisz elnöke foglalta össze az eszmecserét, amelyben különösen sok szó esett a lakásépítésről és a szolgáltatásokról. ezekben a témakörökben hangzott el a legtöbb javaslat is, amelyek a jelenlegi feszültségek feloldását célozták. rév lajos válaszában utalt a minisztertanács elnökhelyettesének a kongresszuson elhangzott ígéretére is, hogy tudniillik az ipari szövetkezetek kongresszusuk összefoglalóját a kormány elé terjeszthetik, szólhatnak gondjaikról, bajaikról és segítséget kérhetnek megoldásukhoz. az összefoglaló felidézte keserű jánosné könnyűipari miniszter javaslatát, aki szükségesnek tartotta az ágazati és funkcionális miniszterek külön tájékoztatását is, hogy közvetlen megbeszélések formájában tárgyalják meg, hogyan, milyen módon támaszkodhatnak a szövetkezetekre. kapcsolódott az összefoglaló azokhoz a felszólalásokhoz is, amelyek szóváltották az eszközök hiányát. erre vonatkozóan rév lajos megjegyezte, hogy mintegy 400 ipari szövetkezet hitel nélkül dolgozik, s ilyen formán mód van az eszközök ésszerű átcsoportosítására. a meglévő, de felhasználásra nem kerülő fejlesztési eszközöket a közösség rendelkezésére lehetne bocsátani, a szövetségénél összegyűjtött központi fejlesztési alapokból vállalva garanciát a hitelező szövetkezet számára. a bírált közgazdasági szabályozókról szólva felkérte a szövetkezetekben dolgozókat, ne várják a központi korrekciókat, éljenek saját eszközeikkel, lehetőségeikkel, alkalmazkodjanak rugalmasabban a követelményekhez. szólt rév lajos a képzés és a továbbképzés, a szakmai utánpótlás problémáiról is, s a vezetőképítés javítása érdekében helyeselte azt a javaslatot, hogy a művelődésügyi minisztériummal együttműködve többéves levelező tanfolyamot szervezzenek. /folyt.köv./

16.50/szb

-41-

NA 16⁵⁵

bb 53. /berejezte... 1. folyt./-szb

a 10 éves fejlesztési terv feladatairól szólva a kongresszus figyelmébe ajánlotta a gyümölcsözőnek ígérkező kooperációs lehetőségek felhasználását.

végezetül javasolta: a határozat-tervezetet egészítsék ki azzal, hogy a magyar ipari szövetkezeti mozgalom mélységesen egyetért az európai béke és biztonság ügyének előmozdítására tett magyar javaslatokkal, azokkal az erőfeszítésekkel, amelyeket a szocialista országok kifejtének e sokat szenvedett földrész tartós békéjének és biztonságának érdekében.

a kongresszus a továbbiakban elfogadta a szóbeli kiegészítést, a felszólalásokra adott válaszokat és a határozati javaslatot, tudomásul vette az ellenőrző bizottság jelentését, megtárgyalta és jóváhagyta az okisz új alapszabályát és állásfoglalt az ipari szövetkezetekről szóló törvényerejű rendelet-tervezettel kapcsolatban.

ezt követően került sor a választásokra, ezen belül az országos tanács kiegészítésére. /a tagok 80 százalékát, 116 főt a szövetkezeti küldött-értekezleteken választották meg, számukat a kongresszus 15-tel növelte/. az országos tanács/okisz/ első ülésén elnökké rév Lajost, helyetteseivé ferenczi Tibort, dr. Kardos Gézát és Kelenhegyi Emilt, a felügyelő bizottság elnökévé Rosta Istvánt választották. megválasztották az állandó bizottságok elnökeit is.

a kongresszus rév Lajos zárszavával ért véget. /mti/

--

bb 55. bartolák Mihály,

fk szb 1e

1971. október 13.

a szövetség elnökhelyettese szerdán hazaérkezett Svédországból, ahol a svéd szövetkezeti szövetség vezetőivel tárgyalta a két ország szövetkezeteinek gazdasági együttműködéséről. /mti/

--

16.55/szb

-42-

NA 1700

bb. 54. több zöldterületet, tisztább levegőt - az eddiginél nyiltabbá formálják a várospolitikát - a fővárosi tanács vb és a budapesti népfront-bizottság elnökségének együttes ülése

t/tf/rj zs la

1971. október 13.

az eddiginél nyiltabb várospolitika formálásáról, a budapesti zöldterületek, parkok helyzetéről tárgyalt szerdán - a népköztársaság uti népfront-székházban - a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága és a hazafias népfront budapesti bizottságának elnöksége. a két testület elnöke, szépvolgyi Zoltán és dr. Trautmann Rezső vezette a tanácskozást.

a várospolitika témakörével kapcsolatban hangsúlyozták: a szocialista demokrácia követelménye - hogy minden döntési joggal felruházott szervnek, személynek a munkájához kell valamilyen kontroll - vonatkozik a város életét, fejlesztését irányító szervekre is. egyfelől hivatalos kontrollról /ilyen az ügyészség, a népi ellenőrzés, stb./, másfelől a társadalmi kontrollról, a különféle társadalmi szervezetek és mozgalmak, illetőleg maguknak a fővárosi lakóknak az ellenőrző tevékenységéről van szó. a társadalmi bekapcsolódás a várospolitikába erősíti a jó értelemben vett lokálpatriotizmust, segíti az illetékes szerveket a döntések meghozatalában és abban is, hogy minél jobban, gyorsabban megvalósuljanak az elképzelések. szükség van mindenekelőtt arra, hogy a várospolitikai fórumok a döntések előtt széles körben tájékoztassák a lakosságot, s a gyakorlati megvalósítás idején se maradjon el a közvélemény informálása.

tevélegesen szerepet vállalhat a várospolitika mind nyiltabbá alakításából a hazafias népfront, és az összes társadalmi és tömegszervezet. a helyi népfrontbizottságoknál - a fővárosinál és a kerületiekénél - várospolitikai munkabizottságok működnek, amelyek ankét- és vitasorozatokon tűzik napirendre a fejlesztési, tervezési témákat. ujabban a népfront nőbizottságaival közösen a városi éllethez szorosan hozzátartozó időszerű szolgáltatási, egészségügyi kérdésekkel is foglalkoznak. a kerületi várospolitikai munkabizottságokban összesen mintegy 400 aktivista dolgozik, s külön említésre méltó a budai társadalmi bizottság, amelynek több mint 90 tagja van. olyan közérdekű témák szerepelnek e testületek napirendjén, mint a margitsziget fejlesztése vagy a fejlesztési programok végleges formáinak kialakítása. gyakorlati hasznú akció az „egyetemisták a fővárosért - a főváros az egyetemistákért”, pályázat, amelyre immár évek óta a budapesti témákat feldolgozó diplomamunkákat küldhetnek be a végzős fiatal szakemberek.

/folyt.köv./

16.55 rj

- 43 -

NA 1740

bb 54. /több zöldterületet... 1. folyt./-szb

a szerdai tanácskozáson elhatározták, hogy a fővárosi tanács és a budapesti népfront-bizottság, együttlüködében a szót tal is, konkrétan megjelöli azokat a témákat, amelyek a következő években esedékes legfontosabb várospolitikai feladatokat, teendőket körvonalazzák. e témacsoportok közé tartozik a főváros és környéke rendezési terve, a következő öt éves tervek városfejlesztési koncepciójának kialakítása /előzetes társadalmi vita a lakásépítési, közlekedési, közellátás-fejlesztési elképzelésekről/, az urbanizációs ártalmak elleni védekezés, az üdülő-sport-és kirándulóterületek biztosítása, s az olyan nagyszabású beruházások, városrendezési elgondolások megvitatása, mint a duna-part kiépítése, a budai építkezések, stb.

ami a főváros zöld-területét illeti: 1975-ig - a tervek szerint - 200 hektárral növelik a füves, fás, bokros részeket, gyarapítják a parkokat. a fővárosban él az ország lakosságának egyötöde, ugyanakkor budapest területe az országénak mindössze 0.57 százaléka. a zsúfoltságból adódó gondokat tetézi az is, hogy rendkívül egyenetlenül oszlik meg a főváros zöld-területe. az egy lakosra jutó parkrész legnagyobb /16.1 négyzetméter/ az 1. kerületben, legkisebb /0.2 négyzetméter/ a 88 ezer lakosu vi. kerületben.

Jogos igényként merült fel a tanácsi és népfront-vezetők értekezletén, hogy biztosítani kell a budapesti növényzet fokozott védelmét, azt, hogy a meglevő parkokat építkezésre csak a tanácsok hozzájárulásával lehessen igénybevenni. elhangzott olyan javaslat is, hogy a sűrűn lakott belső városrészekben lakóházak szomszédos udvarainak egybekapcsolásával is kialakíthatók kisebb-nagyobb összefüggő zöldterületek. több felszólaló sürgett az eddiginél hathatósabb intézkedéseket - ideértve a mostanál nagyobb összegű pénzbírság kiszabását is - a gépjárművek levegőszennyezése miatt. a bkv utasítást kapott, hogy folyamatosan ellenőrizze: diesel-autóbuszai ne bocsássanak ki a kreszben előírtnál magasabb koromtartalmu kpufogó-gázt /ez literenként 0.55 milligramm lehet/. a következő években forgalomba álló ikarus 20-as típusu autóbuszokat ugynevezett utánégetési berendezéssel látják el, ami nagymértékben csökkenti a kipufogógáz okozta légszennyeződést. /mtl/

--

-44-

NA 17⁴⁰

bb 56. országos erdőgazdasági találkozó és gépi bemutató

vid/um fm La

1971. október 13.

az erdészeti szakemberek és kutatók országos találkozója, s a fagazdálkodásban és feldolgozásban alkalmazható korszerű gépek és berendezések nemzetközi bemutatóját rendezte meg hatszáznál több résztvevővel kedden és szerdán a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium a gemenci állami erdő- és vadgazdaságban.

szekszárd térségében, négy különböző ágazatu, domborzatu, talaju munkahelyen: tolnán, szálkán, pörbölön és keselyűsben komplex bemutatón szemléltették a legkorszerűbb fagazdasági munkamódszereket és technológiákat, a bevezetésükhez szükséges bel-és külföldi gépekkel és berendezésekkel együtt mindezeket kiegészítették a vadgazdálkodás céljait szolgáló eszközök is. a bemutatón a hazai gépgyártókon kívül csehszlovák, finn, kanadai, lengyel, olasz, osztrák és svéd cégek is felvonultatták gyártmányaikat, köztük csukló-s-traktorokat, olasz tuskófuró és marógépet.

a bemutatókat az első napon dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter is megtekintette.

szerdán a bemutató helyeken az egyes termelési ágak legkiválóbb szakemberei kutatói összefoglaltái az eddigi eredményeket és a fejlesztés távlatait, feladatait, majd a szekszárdi babits mihály művelődési központban tartott tanácskozáson dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes értékelte a színvonalas bemutatóknak a fagazdaság továbbfejlesztését elősegítő tapasztalatait. bejelentette, hogy a nagysikerű szekszárdi példa nyomán ezután minden évben országos erdészeti műszaki napokat tartanak az újabb módszerek és a rohamosan fejlődő technológia megismertetésére. a hozzászólók is örömmel nyugtázták, hogy a hazai gépgyártó vállalatok sikeresen vizsgáztak a kétnapos bemutatón.

dr. pankotai gábor rektorhelyettes, egyetemi tanár az erdészeti műszaki fejlesztésében egyenesen határkönek nevezte a mostani tapasztalatcserét. befejezésül dr. gergely istván miniszterhelyettes köszönetet mondott a rendezőknek, s a tolna megyei pártbizottságnak és a megyei tanácsnak a rendezvények lebonyolításához nyújtott támogatásáért. /mtl/

--

- 45 -

17.10/um

NA 17⁴⁰

bb 57. elhunyt seemann bertalan,

um zs la

1971. október 13.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje temetése október 15-én délután 3 órakor lesz a kispesti újtemetőben.

/mt1/

mszmp xix. kerületi bizottsága.

--.--

bb 58. fenyő miksa látogatása a magyarok világszövetségében

t fe/um zs la

1971. október 13.

fenyő miksa, a nyugat egyik alapítója - a magyarok világszövetsége, a pen klub és a petőfi irodalmi muzeum vendégeként - budapesten tartózkodik. az idős író a magyarok világszövetségénél rendezett összejövetelen találkozott a nyugat második nemzedékének néhány tagjával. keresztury dezső irodalomtörténész, a magyarok világszövetségének alelnöke köszöntötte fenyő miksát, illyés gyula pedig a nyugat első nemzedékének érdemeit méltatta a nemzeti kultúra remekeinek megalakításában.

fenyő miksa meghatott szavakkal mondott köszönetet a meghívásért és a bensőséges hangulatu találkozásért.

az összejövetelen kárpáti józsef, a magyarok világszövetségének főtitkára ajándékot nyújtott át az idős írónak. /mt1/

--.--

bb 59. diplomáciai hírek

gk szb zs

1971. október 13.

dr. franz-josef röder saarvidéki miniszterelnök, aki három napot Magyarországon töltött, szerdán visszautazott a német szövetségi köztársaságba. magyarországi tartózkodása során fogadta dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter és nagy jános külügyminiszterhelyettes.

x x x

/folyt.köv./

-46-

2017.10.13.

bb 59. /diplomáciai hírek 1. folyt./-szb

puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese fogadta gerald amanrich-t, a francia köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét.

x x x

a magyar köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait philibert tsiranana elnöknek. /mt1/

--.--

bb 60. magyar gazdasági vezetők csehszlovák kitüntetése

i sl/tr szb le

1971. október 13.

a csehszlovák nemzetközi kapcsolatok intézete az országaink közötti baráti kapcsolatok erősítéséért emlékérmeket adományozott öt magyar gazdasági vezetőknek; minisztériumi főosztályvezetőknek és vállalati igazgatóknak.

a kitüntetéseket szerdán dr. oldrich mohelsky, budapesti csehszlovák nagykövetségi tanácsos nyújtotta át a nagykövetség kereskedelmi osztályán. jelen volt frantisek hála, a nagykövetség kereskedelmi tanácsosa is. /mt1/

--.--

bb 61. elutazott budapestről a ghanai felsőoktatási küldöttség

pá szb zs

1971. október 13.

szerdán elutazott budapestről az a három tagú ghanai felsőoktatási küldöttség, amely g.j. oddoye-nak a ghanai felsőoktatási tanács titkáranak vezetésével négy napot töltött hazánkban. a ghanai delegáció tanulmányozta hazánk felsőoktatási szervezését és megbeszéléseket folytatott vezető oktatási szakemberekkel. a küldöttséget fogadta dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes is. /mt1/

--.--

2017.10.13.

-47-

bb 62. magyar rádiós siker brnoban

1 nn/pá szb zs

1971. október 13.

magyar siker született a brnoi nemzetközi komolyzenei rádió-műsor versenyen. a tekintélyes „prix musical de radio brno”, vetélkedőn a zsűri a dramaturgiai kategória első díját Lázár Eszter „Változatok magyar népdalra”, című összeállításának ítélte, amelyben Kodály Zoltánnak állít emléket. /mti/

--

bb 63. viktor cfh kvadze,

fk szb la

1971. október 13.

a szovjetunió tudományos akadémiaja jogtudományi intézetének igazgatója szerdán látogatást tett a magyar tudományos akadémián, ahol Erdély-Gruz Tibor elnök és Szabó Imre alelnök fogadta. /mti/

--

bb 65. a tallinni barátságvonat utasai a testvéri szolnok megyében

vid-fm szb la

1971. október 13.

Tallinnból, az éjszaki szszk fővárosából mintegy 270 utassal szerdán barátságvonat érkezett szolnokra, Tallinn magyar testvér megyéjének székhelyére. a vendégeket - munkásokat, kolhoz-parasztokat, pedagógusokat, tisztviselőket - a megyehatáron a megye és a város vezetői fogadták, a szolnoki Lenin-parkban pedig a város dolgozói köszöntötték. a vendéglátók üdvözlését Sándor László, a városi pártbizottság titkára tolmácsolta.

A vendégek a város dolgozóival együtt délután a ságvári Endre megyei művelődési házban barátsági nagygyűlésen vettek részt. a nagygyűlés elnökségében helyet foglalt Csáki István, a megyei pártbizottság első titkára, Fodor Mihály, a megyei tanács elnöke, Oláh János, a hazafias népfront megyei titkára, Bekényi Istvánné, a hazafias népfront városi bizottságának titkára nyitotta meg a gyűlést, majd Zagyai János, a megyei pártbizottság titkára ünnepi beszédben méltatta a magyar-szovjet barátságot, Tallinn és szolnok megye testvéri kapcsolatait. a baráti demonstráció befejezéseként a jelenlevőket művészeti műsorral köszöntötték, amelyben a tallinni táncgyűttes és népi zenekar is fellépett.

a barátságvonat utasai szombatig tartózkodnak a megyében. /mti/

--

18.35/szb

-48-

NA 1830

bb 64. haydn-hangverseny a székesfehérvári budenz-házban

vid-fm szb la

1971. október 13.

kiemelkedő zenei eseményre került sor szerdán székesfehérvár egyik legszebb műemlék-épületében, a Budenz-házban. a tátrai-vonósnégyes Haydn-hangversenyt adott, amelynek műsorán az f-moll a c-dur és a d-dur vonósnégyes szerepelt. /mti/

--

bb 66. magyar-német barátsági est Berkenyén

vid-fm szb la

1971. október 13.

A német demokratikus köztársaság megalapításának 22. évfordulója tiszteletére magyar-német barátsági estet rendeztek szerdán a Nógrád megyei németlakta Berkenyén. az ünnepi eseményen Günther Tönnies, az NDK budapesti nagykövetségének kulturális attaséja mondott beszédet. /mti/

--

bb 67. woolmark védjegy kilenc magyar gyár termékein - a nemzetközi gyapjutitkárság budapesti divatbemutatója

t ol/tr szb la

1971. október 13.

magyar ^{ország} a 39. azok közül az országok közül, amelyeknek tisztagyapjú szövetei viselhetik a nemzetközi minőségi és védjegyként bevezetett Woolmark márka-nevet. Magyarország kilenc textilgyára kapott erre jogot a nemzetközi gyapjutitkárságtól, az IWS-től, s a közeljövőben több szöveteven olvasható majd az IWS rövidítés.

A nemzetközi gyapjutitkárság, amely a legnagyobb gyapjutermező országok - Ausztrália, Új-Zéland, Dél-Afrika - több mint kétszáz ezer gyapjutermezőjének érdekeit képviseli, a Hungarotexszel együttműködve, szerdán este a Gellért szállóban divatbemutatót rendezett. felsorakoztatva azokat az új szövetszövetmintákat és modelleket, amelyeket az 1972-73-as őszi-téli idényre ajánl. a titkárság, amely egyébként 19 országban rendelkezik önálló irodával, Londoni központján keresztül műszaki tanácsadást nyújt és a kutatási eredményeket is az érdekelte vállalatok rendelkezésére bocsátja. a kikötés csupán az, hogy a márka jelét viselő termékek tiszta gyapjuból legyenek. /mti/

--

18.45/szb

-49-

NA 1830

bb. 68. kukoricát szállító zeton súlyos balesete: két halott,
négy sebesült

vid-la szb la

1971. október 13.

súlyos közlekedési baleset történt szerdán délután a baranya megyei vokány községben. szögi Antal, a helybeli új élet termelőszövetkezet 19 éves dolgozója zetonnal vontatott pótkocsin mintegy 15-20 mázsa ömlesztett kukoricát szállított a határból a faluba. a trinitás dűlőben, egy lejtős földuton - feltehetően - a pótkocsi megnyomta a vontatót, az keresztbefordult, a pótkocsi pedig, amelynek rakománya tetején hét személy is tartózkodott, oldalra fordult. a baleset következtében a zeton fulkájében utazó Bauer Vilmosné villányi és Császár Andrásné újpesti lakos, nyugdíjasok a helyszínen meghaltak. a zeton vezetőjét, valamint három személyt égési, illetve zúzott sérüléssel a pécsi 4-es sebészeti klinikára és a honvéd kórházba szállították a mentők.

a baleset ügyében vizsgálat indult. /mti/

--

bb. 69. rendőrségi hírek

1/jf/rj la

1971. október 13.

a xiv. kerület, nagy Lajos király utja és a bosnyák utca kereszteződésénél Gutti Ferenc, 19 éves géplakatos motorkerékpárjával nem tartotta be a követési távolságot és összeütközött Szénási Vince 40 éves gépkocsiveető személygépkocsijával. a motorkerékpár ezután felment az uttestre és elütötte Szennai Istvánné, 51 éves segédmunkás, budapesti lakost. Szennai Istvánné és Gutti Ferenc valamint a motorkerékpár utasa, Kiss Géla géplakatos súlyos sérüléseket szenvedett.

a ix. kerület Üllői ut 9. számú ház előtt Visnyei Győző, 62 éves nyugdíjas, budapesti lakos álló jármű előtt haladt át és egy személygépkocsi elgázolta. Visnyei Győző súlyosan megsérült.

a viii. kerület Kerepesi ut 39. szám előtt Patkó Györgyné 61 éves nyugdíjas, budapesti lakos szabálytalanul haladt át az uttesten, és elgázolta egy motorkerékpár, amelyet Tomasek Ferenc budapesti esztergályos vezetett. a baleset következtében Patkó Györgyné súlyos sérülést szenvedett, a mentők kórházba szállították. a motorkerékpár vezetője és utasa a helyszínen elsősegélyben részesült.

/folyt.köv./

19.53 rj

- 50 -

NA 2000

2030 Dny

bb. 69. /rendőrségi hírek... i. folyt./rj

a vi. kerület népköztársaság utja és Kodály körönd kereszteződésénél a népköztársaság utja 83-85. számú ház előtt Varanka István 50 éves gépkocsiveető, budapesti lakos a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette az 1-es jelzésű autóbust. hirtelen fékezés következtében dr. Merényi Gyuláné 44 éves anyaggazdálkodó, budapesti lakos elesett az autóbuzson, és súlyos sérülést szenvedett. kórházba szállították. Varanka István gépkocsiveető ellen eljárást indítottak.

a x. kerület Hungária körút és Hős utca kereszteződésénél Boda János 36 éves gépkocsiveető, budapesti lakos a kijelölt gyalogátkelőhelyen nem adta meg az elsőbbséget és elgázolta Kurunczy Lajosné 67 éves nyugdíjas, budapesti lakost. a baleset következtében a gyalogos súlyos sérülést szenvedett, kórházba szállították. a gépkocsiveető ellen eljárást indítottak. /mti/

--

bb. 70. elutazott budapestről a román igazságügyi küldöttség

rj la

1971. október 13.

Szerdán elutazott budapestről a román igazságügyi küldöttség, amely Nicolae Popovici miniszterhelyettes vezetésével tapasztalatcsereelátogatást tett Magyarországon. a delegációt fogadta dr. Korom Mihály igazságügyminiszter.

a küldöttséget dr. Markója Imre, az igazságügyminiszter első helyettese bucsuztatta. jelen volt az elutazásnál az igazságügyi minisztérium több vezető munkatársa, valamint a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének képviselői. /mti/

--

19.55 rj

- 51 -

NA 2005

2030 Dny

bb. 71. aláírták a magyar-kubai műszaki-tudományos együttműködés jövő évi munkaprogramját

t/sl/rie la

1971. október 13.

Jegyzőkönyv és a jövő évi munkaprogram aláírásával szerdán este véget ért budapesten a magyar-kubai műszaki-tudományos együttműködési albizottság ülészsaka. a jóváhagyott program alapján jövőre több mint 70 magyar szakértő utazik kubába, hogy segítse az állategészségügy, a mezőgazdaság, a vegyipar és a geológiai kutatások fejlesztését.

Megállapodtak abban is, hogy szorgalmazzák magyar és kubai intézmények műszaki-tudományos együttműködését. a phylaxia, a textilipari kutató intézet, a nehézipari kutató intézet, a szilikát ipari kutató intézet és több más magyar intézmény együttműködik kubai partnereivel állategészségügyi, vegyipari, szilikátipari kutatásokban, a belkereskedelmi minisztérium kubai turisztikai intézményekkel épít ki szoros kapcsolatot. a közös műszaki-tudományos munkákkal a gazdasági együttműködés alapjait is igyekeznek megteremtteni.

az ülészsak jegyzőkönyvét székács imre, a tesco vezérigazgatója és manuel garcia kubai miniszterhelyettes, az albizottság magyar-illetve kubai tagozatának elnöke írta alá. /mti/

--

bb. 72. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti október 13-án, szerdán este:

rj la

felhősebb lesz az idő

várható időjárás csütörtök estig: növekvő felhőzet, elsősorban a dunántúlon szórványos esővel, egy-két helyen zivattal. napközben időnként megélénkülő déli-délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 16-21 fok között. /mti/

--

20.25 rj

- 52 -

N° 20°

vege

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. október 14.

bb 1. közös szocialista tulajdon lesz az automatikus kocsikapcsoló műszaki dokumentációja - a kgst közlekedési állandó bizottságának tevékenysége

1 kf/pá szb ie

1971. október 14.

a kgst közlekedési állandó bizottsága novemberben budapesten tartja 41. ülését, amelyen számbaveszik az együttműködés eredményeit, meghatározzák a korábban kidolgozott, egyeztetett integrációs program soronkövetkező tennivalóit. ezzel kapcsolatban az állandó bizottság eddigi tevékenységéről, fontosabb munkáiról a bizottságban közreműködő magyar szakemberek tájékoztatták Kovács Ferencet, az mti munkatársát.

a bizottság kezdeményezésére jött létre a kgst egyik legregibb integrációs szervezete, az opw, a szocialista országok vasutainak közös kocsiparkja. az opw hét évvel ezelőtt 95 200 - köztük 9 000 magyar - tehervaggonnal kezdte a munkát, amely nagyban hozzájárult a kocsik gazdaságosabb kihasználásához, az állomány új vagonok nélküli viszonylagos bővítéséhez és segítette a MÁV gondjainak enyhítésében is. a gyakorlati eredmények, s a változatlanul zavartalan együttműködés meggyőzően igazolja az opw hasznát. a közlekedési AB legutóbbi ülésének javaslataira jelentősen bővítették a kocsiparkot, amelyhez a MÁV is ma már kétszerannyi vagonnal járul hozzá, mint kezdetben.

/folyt.köv./

NA

-1-